

Štandardna cena naročila 35 Din, za
inzeriranje 40 Din.

Uredništvo
Ljubljana, Karlova ulica 8. Telefon št. 1122, 1123, 1124, 1125 in 1126.
Maribor: Adamičeva cesta 14. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon št. 194.
Rokopisi se ne vračajo. - Osnaki po tarifi.

JUTRO

Upravništvo Ljubljana, Predorova ul. 54.
Telefon št. 1122, 1123, 1124, 1125, 1126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Predorova
ulica 4. Telefon št. 2402.
Podružnica Maribor: Adamičeva cesta
št. 14. Telefon št. 445.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 194.
Računi pri pošti št. savodih: Ljubljana
št. 11.242; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 14. novembra. Pred dvema mesecema je kralj podpisal zakon o pospeševanju kmetijstva, ki vsebuje obširen in vsega uvaževanja vreden program za sistematično akcijo v svrhu povzdige našega poljedelstva. Zakon predvideva tudi praktična sredstva in načine, da se doseže zaželeni cilj ter se direktno obrača na same kmetovalce, katerih neposredno sodelovanje je zagotovljeno z uvedbo posebnih kmetijskih odborov: občinskih, sreskih in oblastnih odnosno sedaj banovinskih. Najdalje v dveh mesecih po uveljavitvi zakona je treba izvoliti najprej občinske kmetijske odbore, ki niso le važni kot posvetovalni in predlagalni organ za občinsko kmetijsko gospodarstvo, temveč razpolagajo vsaj deloma tudi z občinskim kmetijskim fondom, kateri mora obsegati v podeželskih občinah vsaj 10 odst. občinskega proračuna. Zakon se je zato pobrigal, da pridejo v občinske kmetijske odbore pravi močje. Poleg po enega zastopnika vsake v občini obstoječe zadruge in podobne kmetijske družbe izvoli občinski odbor iz svoje srede 3 do 5 odbornikov, ki morajo biti v čim bližnjem razmerju s kmetijstvom in kolikor le mogoče strokovno izšolani.

Rok za izvolitev obč. kmetijskih odborov poteče 21. novembra. Nedavno je bilvi mariborski oblastni komisar opozoril občine svojega območja, da morajo do 20. novembra izvršiti volitve v kmetijske odbore.

Sedaj pa se ponavlja historija, ki smo je pri nas navzlic 6. januarju že vajeni. Bilvi tajnik SLS in njen oblastni odbornik g. Kranjc pošilja iz liše bivšega tajništva SLS v Mariboru onim županom, ki so bili pristaši bivše SLS, strogo zaupna pisma, v katerih jih pozivlja, naj gledajo, da bodo občinski kmetijski odbori strankarsko sestavljeni. Opozarja jih na važnost teh odborov, iz katerih bodo pozneje izšli tudi sreski odbori in končno banovinski odbor, namiguje, da bo v njihovih rokah važna blagajna, in jim daje navodila, kaj naj bo merodajno za izvolitev njihovih članov. Bilvi tajnik SLS nikakor ne soglašal z zakonito predpisano kvalifikacijo. Niemu se ne zdi važno strokovno znanje, temveč mu le glavno, da bodo izvoljeni „naši krščanski močje“, ali z drugimi besedami nartizani. Kakor nam poročajo z dežele, se je v mnogih krajih že zgodilo po želji gospoda Kranjca in v instituciji, ki bi morala biti daleč od vsake politike, se že sistematično uvaja nesrečni strankarski duh ter se s tem na naravnost brezvesten in kazniv način izigrava namen celega zakona.

Isti pojav smo opazovali pri nedavnih volitvah v okrajne cestne odbore v mariborski oblasti. Tudi pri teh je bilo merodajno, da so člani „naši močje“. Naše ljudstvo sicer že nekoliko svobodnejše diha in teror ne zaleže več tako, kakor v nekdanjih „zlatih časih“, zato pri cestnih odborih ni šlo vse in povsod po sreči. Enako bo pač tudi v najnovejšem primeru. Mi ga pa približno kot dokaz, kako globoka je še partizanska strast in kako organizirana je še borba proti uveljavitvi narodne solidarnosti, ki jo zgodovinski kraljevi maršovi proglasa za temelj ozdravljenosti in povzdige naše domovine. Volitve, ki se vršijo v znamenju „naših močje“, morejo dati le falzifikate onega, kar hoče zakon, zato ne dvomimo, da se bodo naša sredstva za energično odbite takih in podobnih sistematičnih nanadov na politični mir in na složno sožitje našega ljudstva.

Skraini čas je že, da preneha vznejmiranje, brez katerega se gotovi krogi očitno ne počutijo srečne. Ne pozabimo tudi, da je v mnogih takih akcijah skrita morda še druga spekulacija. Novo stanje se nekaterim ljudem ne dopada. Radi bi, da bi nove banske uprave pripuščajo jih ali pa naseda jo jim, bile že od svojega početka kompromitirane ter naj bi izgubile avtoriteto absolutne nepristranosti, ki jo je ban Sernec tako krepko v svojem nastopnem govoru poudaril. In tako so taka stremjenja v svojih zadnjih ciljih usmerjena v to, da bi se kolikor mogoče težko pripravilo novemu stanju v naši državi — kar bi bila voda na mlin elementov, ki jim je vse preje prav nego čvrsta, odločna in uspešna jugoslovenska politika.

Sir Drummond v Londonu

London, 14. novembra. O. Včeraj je prišel semle generalni tajnik Društva narodov Drummond, ki bo ostal v Londonu dalje časa. Sestel se bo s predsednikom Macdonaldom in tajnikom za sananje davke Hendersonom.

Poset italijanske kraljevske dvojice pri papežu

Rim, 14. novembra. AA. Službeno poročajo: Italijanska kraljevska dvojica bo posešla papeža. 5. decembra brez spremljevalcev kraljevskega princa. Papež bo sprejel kraljevske prince posebej 7. decembra. — Nocoj priredi pri Kvinalu akreditirani poslaniki papežev države msgr. Duca Borgognini volik sprejem na čast diplomatikom zboru, ki je akreditiran pri Kvinalu.

Tajne zveze med Reichswehrom in boljševiki

V sovjetskih tovarnah izdelujejo za nemško vojsko eksplozive, strupene pline in letala — Opasen sovjetski zaupnik

Pariz, 14. novembra, r. Povodom poročil o odkritju tajnih pošilk dinamita iz Moskve v inozemstvo je podal bivši sovjetski poslaniški svetnik v Parizu, Besedovski, novinarjem izjavo, v kateri opisuje metode moskovskih vladodržev. Med drugim pravi:

Slični primeri razpošiljanja dinamita, eksploziv in strupenih plinov iz Rusije v inozemstvo niso osamljeni. Dinamit in strupeni plini se izdelujejo v sovjetskih tovarnah po naročilih nemških organizacij. Z vednostjo obeh vlad, nemške in sovjetske, je bila med Reichswehrom in vojnim revolucionarnim svetom v Moskvi sklenjena pogodba o vzajemni podpori in sodelovanju. Od letošnje jeseni je zaposlenih v sovjetskih tovarnah nad 50 nemških inženjerjev in tehnikov, članov nemške vojske in mornarice. Vrhovna komanda Rdeče armade pa pošilja svoje oficirje v Nemčijo, da se tu seznanijo z novimi iznajdbami vojnemehične industrije. Sovjetska oblast je dala Reichswehru na razpolago velike komplekse zemljišč za zgradbo vojnih tovarnov, ki se sicer smatrajo za sovjetske, so pa dejansko last nemškega Reichswehra. Te tovarne izdelujejo strupene pline, eksplozive in aeroplane po nemških navodilih

in načrtih. Ena takih tovarnov je zgrajena 50 km od Moskve, v kateri je bil tudi zaposlen akademik Dim, ki je bil nedavno ustreljen, ker so ga osumili, da je izdal tajne zveze nemške vrhovne komande s sovjetsko vlado. V tej tovarni izdelujejo tudi neko novo razstrelivo, ki je bilo še nedavno iznajdeno v Nemčiji in nek nov strupen plin strahovitega učinka. Ruska vlada se je obvezala, da bo izdelala za Nemčijo v sovjetskih tovarnah potrebne količine eksplozivov in strupenih plinov. Transport teh pošilk je silajno organiziran in v Rigi so odkrili le neznaten del velikega razpošiljevalnega omrežja.

Pariz, 14. novembra, r. V zvezi z aretacijami francoskih komunistov, ki so obtoženi veleizdaje, so oblasti tudi odkrile, da je glavni agent Moskve ne samo za Pariz, marveč tudi za Balkan moskovski komisar, ki se je pojavil v raznih mestih pod imenom Bernstein. Uzdanski in Jelanski. Spomladni je bil izgnan iz Varšave a kmalu nato se je pojavil na Dunaju, odkjer je vodil komunistično akcijo v Jugoslaviji in Bolgariji. Pred mesecem se je pojavil v Parizu, kjer pa so mu bili kmalu na sledu. Preden so ga mogli prijeti, je že zopet pobegnil.

Nadaljnji odmevi beograjskega incidenta

Kampania v fašističnem tisku se nadaljuje — Policijska obsodba trgovca Radojloviča in dveh tovarišev

Beograd, 14. novembra r. „Politika“ piše: Incident z italijanskim letalskim atašejem v beograjskem nočnem lokalu še vedno živahno zanima italijanski tisk. Ne samo v Rimu, marveč tudi v Milanu, Turinu, Trstu in drugod se bavijo listi s tem dogodkom, kakor da gre za kak svetovni diplomatski incident. Iz običajnega izgredu od alkohola razgrteti ljudi, ki niso znali brzdati svojih strasti, hoče napraviti italijanski tisk povod za novo kampanjo. Izjavlja, se vrste v očiti nameri, da bi se temu obžalovanju, vrednemu zgodku dal popolnoma drug značaj, kakor ga ima v resnici. Zdi se nam, da je za diplomatske zastopnike najmanj prikladno mesto ob 3. zjutraj v nočnih lokalih.

V zvezi s tem citira „Politika“ naslednje vest rimskega tiska: Jugoslovenski zunanji minister je izjavil kraljevemu ministru v Beogradu svoje obžalovanje zaradi incidenta, ki se je pripetil italijanskemu letalskemu atašejem. Sam minister je razen tega sporočil tudi zadoščenje, ki le bilo danu polkovniku in ki obstoja v začasni zatvoritvi lokala, kjer se je pripetil incident, in v zaporni kazni 5 do 30 dni za napadale na italijanskega atašēja.

Industrijci in socialna zakonodaja

Spomenica centrale industrijskih korporacij ministru socialne politike — Zahteva po reformi socialnih institucij in po zmanjšanju režijskih stroškov

Beograd, 14. novembra, p. Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je izročila ministru socialne politike obširno spomenico o stališču industrije k reviziji socialne zakonodaje v naši državi. Spomenica je sestavljena na podlagi predlogov in elaboratov, ki so ji dostavile centrali industrijskih korporacij pokrajinske zveze industrijev. V svoji spomenici naglašala centrala industrijskih korporacij, da industrija spoštuje mednarodne principe in obveze, ki jih je prevzela naša država z

mednarodnimi pogodbami in konvencijami glede delavskega zavarovanja in socialnih ustanov, zahteva pa, da se administracija socialnih institucij poenostavi in poceni in zmanjšajo režijski stroški socialnega zavarovanja. Tudi naj se omogoči svobodnejša interpretacija zakona o zaščiti delavstva, na drugi strani pa poostri kontrola nad izkoriščevalci socialnega zavarovanja, da se bodo mogla na ta način zvišati dajatve potrebnih brez novega zvišanja socialnih dajatve.

Vojaška letala v službi zdravstva

Beograd, 14. novembra. Minister vojske in mornarice je izdal pravilnik o uporabi sanitetnih letal v miru. Vojaška sanitetna letala nosijo znak ženevskega rdečega križa na krilih in na obeh bokih trupa. Služila bodo za prenos bolnikov in ranjencev iz oddaljenih krajev v bolnice v primerih, ako bolnikom in ranjencem ni mogoče na mestu nuditi hitre in strokovne zdravniške pomoči, ali ako ni za prevoz železnice in dobrih ter uporabnih cest na razpolago ali pa ako bi bilo za prevoz potreba preveč časa, bolnikovo stanje pa zahteva nužno operacijo ali sploh zdravniško pomoč.

Cerkev štirih ver v Beogradu

Beograd, 14. novembra, p. Danes je bil na svečan način položen temeljni kamen za bolniško cerkev pri beograjski splošni bolnici. Svečanosti so prisostvovali zastopnik kralja, predstavniki vlade, oblasti in raznih korporacij. Posebnost te cerkve bo v tem, da bodo pod eno streho združeni štirje božji hrami. Na vzhodni strani bo kapelica za pravoslavne, na zapadni za katoličane, poleg tega pa bosta še muslimanska in židovska svetišča. Zato so tudi pri blagoslovitvi temelnega kamna opravili obrede duhovniki vseh štirih veroizpovedi.

Razmejitev srezov

Beograd, 14. novembra, r. Z uredbo notranjega ministrstva o razmejitvi nekaterih srezov, ki so bili povodom osnovanja banovin razdeljeni na več banovin, je med drugim odredjeno, da se otoka Pag in Rab, ki sta pripadala doslej prečkemu srezu, priključita krškemu srezu savske banovine. Otoki prečkega sreza, v kolikor niso pripadli savski banovini, ostanejo še nadalje v tem srezu in v primorski banovini.

Osješki zdravnik na poletu na severni tečaj

Osijek, 14. nov. Š. Tukajšnji sanitetni referent v pokloju dr. Grünwald je dobil odgovor dr. Eckenerja, da sprejema njegovo ponudbo in da bo zdravnik ekspedicije na zrakoplovu „Graf Zeppelin“ na njegovem poletu na severni tečaj. Dr. Grünwald se ima pripraviti za pot do srede marca prihodnjega leta.

Turčija in Italija

Carigrad, 14. novembra, o. Turška vlada je soglasno odločila ponudbo italijanske vlade za sodelovanje pri osnovanju nove turške državne banke.

Statut mednarodne reparacijske banke

Reparacijska banka bo največji mednarodni denarni zavod ter bo vršila vsa mednarodna izplačila

Berlin, 14. novembra, AA. Iz Baden-Badna poročajo, da je izdelan statut mednarodne reparacijske banke. Statut vsebuje 60 členov, ki so razdeljeni v 7 poglavij.

Namen banke
je sodelovanje z emisijskimi bankami, da omogoči mednarodne finančne posle in da kot povernik deluje pri mednarodnih plačevanjih. Dokler bo Youngov načrt veljal, bo banka imela nalogo izvrševati njegove odredbe o razdelitvi denarja, sprejemanju nemške anuitete, razdeljevanju ita med upnike in nekatere dele nemških anuitet komercializirati in mobilizirati.

Kapital banke
znaša 300 milijonov švicarskih frankov, od katerih bo 25% vplačanih pri podpisu delnic. Delnice banke bodo ponudene samo vladam, ki so zainteresirane na reparacijah, izjemoma pa jih bodo ponudili tudi drugim, katerih valuta ustreza praktičnim zahtevam zlate valute. Pri izdajanju novih delnic bo odločil o njihovi porazdelitvi upravni odbor z dvetretinsko večino glasov. Emisijske banke Belgije, Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Japonske in ameriškega Zedinjenih držav so pooblaščenice, da podpisajo delnice za najmanj 55% in to za vse enako. Posest delnic banke ne daje lastniku pravice niti za glasovanje, niti za udeležbo na glavni skupščini banke. Pravico glasovanja imajo samo emisijske banke.

Naloge banke
Banka je pooblaščenica, da za svoj račun od emisijskih bank kupuje in jim prodaja kovano in nekovano zlato, da za njihov račun hrani v svojih trezorih njihovo zlato, da jim dale posojila, da eskomptira, kupuje in prodaja čke in menice, da kupuje

papirje, ki se prodajajo na borzi, a niso delnice, da sprejema hranilne vloge, da z bankami, društvi in zasebniki sklepa posle pod pogojem, da nimajo zainteresirane emisijske banke ničesar proti temu. Banka nima pravice izdajati novčanic, akceptirati menic, dajati vladam posojila, niti ne vršiti vplačevanja na račun emisijskih bank. Banka bo morala paziti na to, da obdrži svojo likvidnost.

Upravni odbor banke
tvorijo po 2 ravnatelja vsake emisijske banke izmed sedmih najbolj zainteresiranih držav, po 1 predstavnik trgovine, industrije in financ vsega udeleženi držav, ter devet ravnateljev emisijskih bank drugih držav. K temu pridejo še po eden francoski in nemški direktor. Predsednik upravnega odbora, ki je hkrati predsednik banke, je voljen na 3 leta in ima pravico do ponovne izvolitve. Generalni direktor upravnega odbora se imenuje na predlog predsednika, ki mu je odgovoren.

Uporaba čistega dobička.
Od čistega dobička se bo porabilo za dividende do 12% Presežek čistega dobička pride v rezervni fond, v katerega pride 50%, 40%, 30%, dokler ni dosežena petkratna vrednost vplačane kapitala. Od ostalega dobička dobi 75% Nemčija in na reparacijah zainteresirane države, medtem ko pride ostalih 25% v poseben fond, iz katerega se bodo vršila plačila poslednjih 22 anuitet, predvidenih po Youngovem načrtu.

Ostali členi statuta govore o razsodišču, nesporazumu med banko in emisijskimi bankami ali drugimi bankami. Drugi členi statuta se nanašajo na odredbe glede eventualnih novih izprememb.

Socijalisti pristali na sporazumno reformo avstrijske ustave

Ustavna reforma bo sprejeta najbrže še ta mesec — Kancelar dr. Schober o vlogi parlamenta pri reformi ustave

Dunaj, 14. novembra s. Pogajanja v pododboru za pregled ustavne reforme še niso zaključena, vendar pa se lahko reče po dosedanjem poteku pogajanj, da bo dosežen sporazum o vseh vprašanih. Heimwehrovi pritiskajo sicer še vedno z vsemi silami na parlamentarne stranke, da bi bila sprejeta ustavna reforma v celoti, vendar pa se ni bati, da bi delali posebne težave meščanskim strankam, če ne bi bila sprejeta v celoti.

Krščanski socialisti že celo napovedujejo, da bo ustavna reforma sprejeta še tekom tega meseca v parlamentu, ker so socialisti pristali na kompromisni predlog kancelarja dr. Schoberja.

Rim, 14. novembra s. Zvezni kancelar dr. Schober je sprejel dunajskega dopisnika „Messaggera“ in mu med drugim dal tudi naslednjo izjavo: „Nihče ne more pričakovati, da bi socialni demokrati brez

ugovora pristali na predloženi vladni načrt za revizijo avstrijske ustave. Zato ni nikakor treba pretragično presojati potek razprav v pododboru za proučevanje predloga za revizijo ustave, ker še nazarirajo o vsebini in pomenu te reforme daleko niso razčiščeni. Po zaključku razgovorov v pododboru bo vrnjen načrt za revizijo ustave parlamentu, ki bo imel sedaj priliko storiti tako svojo dolžnost kakor jo je izvršila vlada s tem, da je predložila ta osnutek parlamentu. Kar najbolj zadovoljiva rešitev revizije ustave ni samo v interesu države, naroda in vlade, temveč v prav tako veliki meri tudi parlamenta samega. Ako me vprašate, kaj se bo zgodilo, če bo parlament v tem primeru odvedal, potem vam odgovorim le to, da v tem primeru ne bi prišla v zadrage vlada, temveč parlament.“

Madžari in vzhodna reparacijska konferenca

Neutemeljeni izgovori Madžarov zaradi razbitja reparacijskih pogajanj — Utemeljeno ogorčenje češkoslovaškega tiska

Budimpešta, 14. novembra, s. Zastopnik Madžarske na pariški konferenci za ureditev vzhodnih reparacij baron Korannyi je davi prispel v Budimpešto. Poluradni list „8 Oraj Orszag“ objavlja članek barona Korannya, v katerem pripisuje krivdno, da so se pogajanja z Madžarsko razbila izključno le na stališču Male antante, ki so se mu pridružili zastopniki vseh ostalih na konferenci zastopanih držav. Mala antanta je zahtevala, da mora Madžarska od leta 1943 do leta 1966 plačevati anuitete, ki bi presegale za 10 milijonov zlatih kron anuitete, ki jih mora plačevati do leta 1943. Razen tega naj bi Madžarska pristala na razveljavljenje \$ 250 mirovne pogodbe, ki določa, da

se imovina madžarskih državljanov v bivših madžarskih pokrajinah ne more konfiscirati, niti razlastiti ali zapleniti. Praga, 14. nov. AA. Listi kritizirajo načrt, s katerim proučuje komisija za vzhodne reparacije reparacijska vprašanja srednjeevropskih držav. Češkoslovaška je na teh vprašanjih v izredni meri zainteresirana. Po doslihi informacijah namerava komisija povisati češkoslovaški dolg, tako da bi rabila češkoslovaška država za obrestovanje in amortizacijo tega dolga letnih 90 milijonov Kč. Ako se ta načrt uresniči in ako je to prava namera komisije, potem je treba proti temu najodločnejše protestirati. Madžarska in Avstrija so povzročile svetovno vojno in so odgovorne za inflacijo, sedaj naj bi se jim znižali še celo dolgovi in reparacije!

Ponoven padec tečajev na newyorški borzi

Da se omili izgube zaradi silnega padca tečajev delnic bo vlada znatno znižala davke

Newyork, 14. novembra sz. Včerajšnja borza je bila zopet v znamenju katastrofalnih padcev tečajev. Začasno se je borza vzdržala zaradi intervencijskih nakupov, proti zaključku pa je zopet nastopil nov navaal odkupov, tako da so kurzne izgube znašale pri posameznih delnicah do 20 dolarjev. Po daljših tajnih razgovorih med predsednikom Hooverjem in višjimi finančnimi državnimi funkcionarji je sporočil zakladnik tajnik Melon, da bo vlada sporazumno z obema strankama predlagala takol po otvoritvi rednega zasedanja kongresa znižanje davkov za 160 milijonov dolarjev v prihodnjem proračunskem letu.

Na ta način hoče vlada upoštevati zmanjšano kupno silo srednjega sloja zaradi borznih izgub. Rockefeller je izjavil, da je pripravljen prevzeti 1 milijon delnic Standard Oil Company, kar se smatra kot pričetek zviševanja tečajev vodilnih akci.

Tisk si prizadeva, da bi občinstvo pomirilo na ta način, da objavlja na vidnih mestih načrte o znižanju davkov, kar se označuje kot dokaz zaupanja, ki ga ima vlada v stanje narodnega gospodarstva.

Odobritev fuzije Kreditanstalta z Bodenkreditanstaltom

Dunaj, 14. novembra, AA. Današnja izredna skupščina Kreditanstalta je potrdila fuzijo z Bodenkreditanstaltom in povišanje glavnice od 96 na 125 milijonov šilingov. Na obnem zboru Bodenkreditanstalta je prišlo do tega sklepa šele po burni sesturini debati. Delničarjev je ostro nasproti dosedanjemu vodstvu Bodenkreditanstalta. Stavljen je bil celo predlog, naj se vodstvo v predsednikom vred aretira. Slednji predlog je bil končno odklonjen.

Drugi zločin Habsburžanov

Tajnik centrale Delavskih zborov v Beogradu in znani publicist g. dr. Živko Topalović nam je poslal v objavo naslednji članek:

Dokler bo obstajal svet, ne bo mogoče pozabiti, na kak način se je pričela velika svetovna vojna. Na Dunaju so se zbrali na kronskem svetu visoki aristokrati, predstavniki klera in fevdalne vojske, ter stali mali Srbiji tak ultimatum, da je bil tako po svoji vsebini, kakor po svoji obliki popolnoma nesprejemljiv. To je bil in ostane prvi veliki mednarodni zločin Habsburžanov: zato je bilo porušenje njihove moči le čin pravičnosti in politične modrosti.

Tekom zadnjih desetih let so se začeli na novo zbirati Habsburžani in glavni nosilci njihovega režima. Dočim se bivša cesarica Zita s »prestolonaslednikom« Otonom stopnjema približuje Dunaju in se vedno bolj drzno in odkrito vmešava v javno življenje Avstrije in Madžarske, se zbirajo na Dunaju, organizirajo in oborožujejo odstavljivi bivši nositelji habsburške oblasti. Tu ni govora o kakem nemškem nacionalnem pokretu, marveč o izrazitem pokretu Habsburžanov in o kombinacijah, ki so daleč od ciljev nemške nacionalne politike. Največjo zaslonbo ima ta habsburška politika na Madžarskem, kjer velika večina stare aristokracije komaj čaka ugodne prilike, da bi ustoličila Otona Habsburškega. V Avstriji igrajo pri tem pokretu zelo važno vlogo bivši penzionirani poljski, češki in hrvaški generali, ki jim njihove narodne države ne prijaajo in ki jim bolj ujaia staro habsburško gospodstvo. Med temi se zlasti odlikuje bivši general Sarkotić, ki je v službi pokreta za restavracijo Habsburžanov poskušal celo sestaviti nekako vlado za habsburško Hrvaško. Ni skoraj dneva, da bi »zastopniki« Otona in Zite ne prisostvovali odkritju kakšnega starega vojaškega spomenika in ne polagali vencev na spomenike in grobove bivših avstrijskih vojakov.

Javna oborožena organizacija te politike pa so Heimwehrovci. Po že preizkušeni metodi iz l. 1914, pripravljajo Habsburžani sedaj svoj drugi zločin. Mali avstrijski republikli so postavili neke vrste ultimatum, ki so ga poslali l. 1914, mali Srbiji. Heimwehrovci ne dopuščajo avstrijskemu parlamentu, da bi na zakonit način v mirni razpravi razpravljali o ustavnih reformah. Odkrito groze, da bodo z orožjem razgnali avstrijski parlament, če se ne bo pokoril njihovu diktatu. Kakor so l. 1914. pozabili mednarodno priznano suverenost Srbije, tako nameravajo sedaj napad na suverenost Avstrije. Ne samo, da vsak dan izdajajo grozeče proklamacije proti vladi in parlamentu, marveč neprestano paradiirajo v bojni opremi in pošiljajo oborožene deputacije celo v parlament. Žal sta vlada in vlada večina v Avstriji precej daleč narazen. Državni kancelar Schober in oni del klerikalne stranke, ki se zbira okrog Kunschaka, želi ob podpori večine dunajskega tiska, da se vsa vprašanja brezopojno rešijo na zakonit način. Za spremembo ustave sta potrebni dve tretjini vseh glasov Narodnega sveta. To večino pa je mogoče doseči samo potem sporazuma med strankami in socialistično upravo Dunaja. Če pa bi se tudi tem potom ne moglo priti do rešitve, potem bi bilo treba razpisati volitve, da bi narod sam odločil o vseh spornih vprašanjih. Vlada je odklonila resne opomine iz Pariza, Londona, Beirina in Prage, ki so ji nasvetovale, naj hodi po zakonitih poteh. Zaradi groženj Habsburžanov in njihovih pristašev se drugi del vladne večine temu upira. Podpredsednik avstrijske vlade in vojni minister Vaugoin je imel z voditelji Heimwehra ponovne sestanke, na katerih je bil sestavljen podroben načrt za nasilno odstranitev parlamenta in demokracije vlade, kar pomeni stvarno kršitev avstrijske suverenosti. Po tem načrtu bi se morale na Dunaju koncentrirati regularne formacije avstrijske oborožene sile, ki bi se jim pridružile formacije Heimwehra. Na ta način bi bila dunajska garnizija dovolj močna za nastop proti republikanski gardi, ki je v službi dunajske občine in predstavlja oboroženo zaščito avstrijskega delavca. V notranjosti države bi morala Heimwehr tako dolgo držati pozicijo, da bi bil Dunaj osvojen.

V takih razmerah se pač lahko vsak dan pričakujejo v Avstriji resni dohodki, ki lahko rode tudi težke mednarodne posledice. Avstrija tvori po svoji geografski legi posebno celoto, neke vrste tampon-državo, ki na nemožega spopade med večjimi sosednimi državami, silno kakor Švica in Belgija. Zato je vse to, kar se v zadnjem času dogaja v Avstriji, izredne važnosti za vse sosedne države in za ohranitev svetovnega mira, ker gre v bistvu za to, da se obnovi habsburški imperij.

Uvrstitev Heimwehra v avstrijsko državno vojsko, znači surovo kršitev mirovne pogodbe. Heimwehrovci sami zatrjujejo, da imajo okrog 50 tisoč oboroženih mož. Priključitev te civilne armade avstrijski redni vojski bi značilno pomnožitev avstrijske oborožene sile daleč preko določih mirovne pogodbe. Nasilna sprememba avstrijske ustave bi tvorila samo uvod k povratku onega režima, ki je bil odstranjen z znajo zaveznikov in ki mu je bil mirovni pogodbi zabranjen povratek.

Pred par dnevi je izjavil angleški zunanji minister v spodnji zbornici: »Odstranitev parlamentarnega režima v Avstriji kakor tudi vsak poskus, da se tekoči problem rešilo nasilno ali na drug neparlamentaren način, bi povzročila, angleški vladi veliko skrb, ker bi bila s tem resno ogrožena mednarodni mir in red. Po mirovni pogodbi ustvarjena mednarodna stabilnost, je jamčena na ta način, da je zabranjen stari absolutistični režim in uprava države izročena narodnemu režimu. V tem je podano jamstvo, da se Avstrija ne bo združila z Madžarsko in da ne more postati sredstvo drugih držav, zlasti pa Italije, da bi izpremenila s mirovni pogodbi ustvarjeno stanje v Srednji Evropi. Napad na demokratski režim v Avstriji je orav za prav samo del velikega mednarodnega načrta za izpremembo sedanjega stanja na severu Balkana. Ni dvoma, da stoji za Habsburžani in njihovimi privrženci italijanski fašizem in madžarska aristokracija. Na veleposestvih nadvojvode Friderika v Gradiscanskem se nemoteno kopiči orožje in municija, ki prihaja iz Madžarske. Od tam lo dobivajo Heimwehrovci in na avtomobilih odvažajo na svoje postojanke. V minulem tednu je prišlo na ta način iz Madžarske v Avstrijo nebroj zabojev z razloženimi mitraljezi. V Gradcu načeljuje Heimwehr dva Hrvata, bivša avstrijska oficirja, ki vzdržujeta

zveze preko italijanske meje in ki ob vsaki priliki kažeta svojo mržnjo do Jugoslavije. Vse to jasno dokazuje, da največji ultimatus habsburških pristašev na Dunaju, s katerim hočejo porušiti suverenost avstrijskega parlamenta, resno ogroža mednarodni mir s novimi konflikti.

Uverjeni smo, da je imel angleški zunanji minister popolnoma prav, ki je pred vsem svetom izrazil svojo bojazen in naglasil, da vse to, kar se dogaja v Avstriji, ni samo notranja avstrijska zadeva, marveč zelo važna mednarodna vprašanja. Ničče ne odreka avstrijskemu narodu in njegovim političnim strankam pravice, da na zakoniti način izpreme svojo ustavo, če smatrajo to za potrebno. Nikakor pa se ne more dopustiti, da obtožena družba, v službi italijanskega fašizma in madžarskega fašizma in madžarske aristokracije, nasilno ukine svobodo in neodvisnost avstrijskega naroda ter vsili avstrijski državi z oboroženo silo stanje, ki je proti vsem mirovnim pogodbam in ki lahko poruši mednarodni položaj, ustvarjen s temi pogodbami. Zato smatramo, da je dolžnost Mlade antante, da sledi vzgledu angleškega zunanjega ministra ter pove na Dunaju in pred vso svetovno javnostjo, da smatra vsak poskus oboroženega napada na svobodo avstrijskega naroda in ustavni red za kršitev mirovni pogodbi, ki je ne bo trpela in je ne sme trpeti. Tak korak bi ne bil samo velika nacionalna dolžnost, marveč tudi edino moder ukrep za ohranitev svetovnega mira in za zagotovitev pravičnega razvoja dogodkov v Evropi.

Dr. Živko Topalović.

Konzularni zbor pri banu

Ljubljana, 14. nov. AA. Danes popoldne je ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernek sprejel ljubljanski konzularni zbor. Ban je sporočil gg. konzulom, da je prevzel poverljive naloge banske uprave, in jih zaprosil, naj se v bodoče obračajo nanj v vseh zadevah, ki jih interesirajo. V imenu konzularnega zbora se je zahvalil g. banu za zagotovila naklonjenosti avstrijski konzul dr. Hermann Pleinert. Sprejema pri banu so se udeležili belgijski konzul dr. Milan Dular, portugalski konzul Draecotin Struceli, francoski konzul R. Emanuel Neuville, češkoslovaški konzul dr. František Resl, rumunski konzul inž. Milo Jelačin, italijanski vicekonzul Giuseppe Andrioli in španski konzul Ernest Hieng.

Meščanska šola v Novem mestu

Novo mesto, 14. novembra. r. Danes je prejel novomeško županstvo od prosvetnega ministrstva dovoljenje za otvoritev meščanske šole. Otvorjena bosta takoj l. in 2. razred ter bo vpisovanje v soboto 16. novembra od 10. do 12. popoldne v novem ljudskoškolskem poslopiju. V prvi razred se sprejemajo dečki in deklice, ki so dovršili 5. razred, pa tudi oni, ki so dovršili 4. razred ljudske šole s prav dobrim uspehom.

Pogajanja z Bolgarijo

Beograd, 14. nov. AA. Šef naše delegacije, ki bo vodila pogajanja o dvolastniških posestvih z Bolgarsko, g. Ivo Saponić, direktor odelena za tisk v ministrstvu zunanjih poslov, je danes ob 12.20 odpotoval v Sofijo. Z njim sta odpotovala tudi ostala člana delegacije gg. Bogoljub Lik, brigadni general in Živojin Simonović, svetnik v ministrstvu notranjih zadev.

Načrt gradbenega zakona

Beograd, 14. nov. AA. Minister javnih del Stevan Savković je prejel poročilo, da je že dovršen načrt novega gradbenega zakona. Tudi ta načrt bo kakor načrt zakona o pošti, telegrafu in telefonu predložen najprvo gg. ministrom v proučitev. Novi načrt gradbenega zakona so izgotovili najboljši strokovnjaki v ministrstvu javnih del, prizadevaje si, da sestavijo zakon na najmodernejši osnovi za vso državo.

Fordove ponudbe

Beograd, 14. novembra. r. V zvezi s konkretnim predlogom ameriškega industričarja Forda našim oblastim, naj se mu da dovoljenje za osnovanje tvornice avtomobilov v naši državi, trdijo poučeni gospodarski krogi, da bo Ford zahteval tudi koncesijo za zgraditev in izboljšanje cest v naši državi po načrtih, ki že obstoje, bodisi državnih ali banovinskih. Ford bi zgradil prvovrstne ceste v države, sposobne za avtomobilski promet. Finansiranje za ta dela bi se izvršilo v obliki posojil banovinam, ki bi se postopoma odplačevala. Zatrjuje se, da bi bili tozadevni pogoji Forda zelo ugodni. Za zgraditev tvornice avtomobilov in poljedelskih strojev prihaja poleg Bara v zetski oblasti v poštev predvsem Split. Za sedaj je samo gotovo, da je Ford napravil konkretno ponudbo in da bo tudi došlo do njene realizacije, vendar pa še ni gotovo, kje se bo tvornica dejansko zgradila.

Ronarski napad v Banatu

Subotica, 14. nov. n. V Novem Vrbasu so neznan razbojnik vdrl v pisarno dobro delnega društva, s sekuro ranili 80letnega Jakoba Vermerja in odnesli ves denar iz blagajne. Dogodek se je pripetil, ko je stari Vermer pospravljaj pisarno. Ravnatelj društva je je našel na tleh nezvestnega in so ga morali prepeljati v bolnico. Preskava je ugotovila, da je v pisarno vdrla tolpa razbojnikov, ki je napadla Vermerja ter ga pobila s sekuro, ko se je branil. Da si starec okrevaj, ni mnogo upanja.

Zastrupljenje z mesom

poginule krave

Banjaluka, 14. novembra. r. V selu Rantkoviću, v travniškem grezu, je poginila seljaku Ivanu Babiću krava, ki jo je pustil odrediti in razsekati, da bi meso porabil. Žena je oprazila srce poginule krave, ki sta ga oba jedla, nato pa je žez par ur obolela na zastrupljenju. Babić je naslednjega dne umrl njegova žena pa leži na smrtni postelji. Zdravniki so ugotovili, da sta oba zbolela zaradi zaužitja okuženega mesa. Ivo Babić je ponudil meso poginule krave po vsakem običaju tudi svojim sosedom. Med drugimi je jedel to meso tudi neki Pero Kojić iz iste vasi, ki je prav tako težko obolel ter so ga morali prepeljati v bolnico v Travniku, kjer je večeraj umrl.

Nehajte vendar s partizanstvom!

Strogo zaupna okrožnica bivšega tajnika SLS g. Kranjca o volitvah v kmetijske odbore

Podeželski župani v bivši mariborski oblasti, ki so bili pristaši bivše SLS so dobili te dni strogo zaupno okrožnico bivšega tajnika SLS in oblastnega odbornika g. M. Kranjca, kako naj postopajo pri volitvah v občinske kmetijske odbore. Okrožnica je datirana iz Maribora, »Aleksandrova cesta 6«, kjer se je nahajalo tajništvo SLS ter pozivlja župane, naj poskrbijo, da bodo izvoljeni »naši možje«. Podobne okrožnice so bile razposlane tudi povodom na volitev v čestne odbore bivše mariborske oblasti. Okrožnica, katere original je v naših rokah, se glasi:

Zelo nujno! Maribor, Aleksandrova c. 6. dne 7. novembra 1929.

Spoštovani gospod župan!

Te dni ste prejeli od slovenske komisariata naročilo, da se najpozneje do 20. novembra v redni občinski seji izvolijo občinski kmetijski odbor.

Vljudno Vas prosim:

1. Vplivajte na Vaše občinske odbornike, da volijo v občinski kmetijski odbor naše krščansko misleče možje.

Za modernizacijo naše solunske cone

Spomenica direktorja beogradske železniške direkcije o potrebi moderniziranja in razširjenja naše svobodne cone v Solunu

Beograd, 14. novembra AA. O naši svobodni coni v Solunu, za katero vlada veliko zanimanje onih naših gospodarskih krogov, katerih zveze gravitirajo v solunsko pristanišče, je predložil na pristojnih mestih direktor beogradske železniške direkcije g. Naumović poročilo, ki posnema vtise njegovega inspekcijskega potovanja s sledečimi ugotovitvami in predlogi:

»Na osnovi sprejetih protokolov, zlasti na podlagi solunskega protokola z dne 1. julija t. l. ki se nanaša na ustvaritev in izpolnitev srbske svobodne cone v Solunu, se je v začetku zadevnih del ugotovilo, da so naprave v tej coni nezadostne. Zato so bili sestavljeni načrti, da se temu odpomore. Navzlic omejenim sredstvom pa so bili doseženi naslednji uspehi:

Do konca oktobra je bilo uvoženo preko naše cone v Solunu 800 vagonov raznega blaga, soli, železniških konstrukcij itd. Izvoza je bilo 900 vagonov blaga (lesa, stavbenega lesa, žita itd.). Ako te številke primerjamo s številom vagonov, ki gredo v Grčijo preko Gjevgjelije, se zde majhne. Preko Gjevgjelije je bilo namreč odpremljenih meseca avgusta 450 vagonov živine in 1699 vagonov raznega drugega blaga; skupaj 2149 vagonov. Meseca septembra je bilo odpremljenih 641 vagonov živine in 2358 vagonov drugega blaga, skupaj 2999 vagonov. Meseca oktobra je bilo izvoženih 675 vagonov živine in 2679 vagonov drugega blaga, skupaj 3344 vagonov. Del tega blaga je namenjen potrošnji v samem Solunu (živina, gradbeni les in drugo), del za transitno odpremo v Grčijo in končno majhen del tudi za prevoz preko naše cone.

Naša cona v Solunu tehnično še ni tako urejena, da bi mogla sprejeti večje število vagonov blaga za izvoz in uvoz, ampak je zdaj urejena samo v toliko, da službi transitnemu izvozu in uvozu ter razkladanju blaga za potrošnjo v Solunu. Glavni razlog za pomanjkljiv promet v tej coni pa so bile dosedanje visoke tarife, ki

Poštna hranilnica

Pri Poštni hranilnici je letos beležiti znaten razmah poslov. Iz pravkar objavljenega izkaza za mesec oktober je razvidno, da se krog komitentov vedno bolj širi. Od početka tekočega leta se je število čekovnih računov povečalo za 1035 na 17.550. Značilno je, da se država in samouprave v vedno večji meri poslužujejo Poštnih hranilnic za vplačila in izplačila. Tako vrši n. pr. prometno ministrstvo v oblastnih direkcijah in postajanih je ves denarni promet preko Poštnih hranilnic, kar pomeni znatno razbremenitev blagajniške službe. V kratkem bo tudi ministrstvo za vojsko in mornarico prešlo k čekovnemu prometu in ni daleč čas, ko se bodo vsa državna izplačila in vsa vplačila za državo vršila preko Poštnih hranilnic. Vloge na čekovnih računih so koncem oktobra dosegle že 812 milijonov Din, medtem ko so koncem prejš. leta znašale samo 650 milijonov Din.

Tudi hranilni promet, ki ga je Poštna hranilnica pred leti uvedla, se lepo razvija. Število izdanih hranilnih knjižic se je od decembra prejš. leta do konca oktobra povečalo od 37.700 na 52.540, stanje hranilnih vlog pa se je istočasno povečalo od 96 na 94 milijonov Din. Veliko pozornost posveča uprava Poštnih hranilnic propagandi štednje tako v naši kraljevini kakor tudi pri naših izseljencih, katerim hodi na čast država na ta način nuditi jamstvo za njihove vloge. Tekom leta je Poštna hranilnica tudi znatno povečala svoje poslovne zveze s čekovnimi zavodi v inozemstvu, tako da je mogoče denar preko Poštnih hranilnic neposredno ali posredno nakazati denar v vsako državo. Prav te dni je Poštna hranilnica dobila od finančnega ministrstva pooblastilo za trgovanje z devizami.

Z znatnimi denarnimi sredstvi, ki jih upravlja, daje danes Poštna hranilnica v večji meri kredite denarnim zavodom. Poleg tega je povečala obseg lombardnih kreditov, ki jih daje na naše državne papirje, kar ugodno vpliva na tečaj teh papirjev. Ponovno je imela tudi že priliko, da svoja denarna sredstva stavi državi na razpolago. Tako je vpisala za 80 milijonov Din delnice Priv. agrarne banke ter je stavila enak vso to na razpolago za lombard teh delnic. Poleg tega ima pripravljena tudi sredstva za lombard novih obveznic za likvidacijo begluških odnošajev v Bosni in Hercegovini.

Znane so bile zadnja leta tudi investicije Poštnih hranilnic za lastne potrebe in za potrebe države. Tako je n. pr. zgradila v Beogradu veliko pošto poslopje ob kolo-dvoru, glavno pošto in palačo za stanovanje uslužbencev, v Skoplju glavno pošto, palačo in radiopostajo, dalje palačo v Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu in pošto poslopje v Šibeniku.

2. Pred sejo se z našimi občinskimi odborniki natančno dogovorite glede 3—5 kandidatov ter skupno sestavite kandidatsko listo, za katero naj pri sebi nastopijo vsi složno kakor en mož!

Zakaj?

Prvič bo od izida volitev v občinski kmetijski odbor odvisno, kdo bo v celi Sloveniji zastopal koristi kmetištva. Člani občinskega kmetijskega odbora, ki bodo prihodnje dni izvoljeni, bodo namreč nato volili člane v sreski kmetijski odbor, ti pa zopet člane v oblastni ali zdaj banovinski kmetijski odbor. Občinski kmetijski odbori tvorijo torej podlago za kmetijski odbor za celo Slovenijo, ki bo oficijelni zastopnik celokupnega slovenskega kmetištva.

Razun tega bo občinski kmetijski odbor predlagal občinskemu zastopu, kako se naj uporablja občinski kmetijski sklad, za katerega morajo občine določiti najmanj 10% celotnega proračuna. Zato je silno važno, da se izvolijo občinski kmetijski sposobni vestni, krščanski naši možje!

Pozdrav!

Marko Kranjc l. r.

Pozor! Pozor!

Pojutrišnjem, v nedeljo
čitajte v „Jutru“

„Belfegor“

senzacionalni detektivski
roman iz današnjega Pariza

Vaša sodba bo:

»V vsakem pogledu višek!«

Češki agrarci o sestavi nove čl. vlade

Praga, 14. novembra AA. Časopisje češkoslovaške agrarne stranke razpravlja o pogajanjih za sestavo nove vlade. Pri tej priliki ugotavlja, kako so levičarske stranke več let napadale češkoslovaške agrarce kot nekeke pustolovce, ki bodo pri prihodnjih volitvah izgubili vse svoje pozicije. Ta napovedovanja pa so se izjalovila. Kmečko prebivalstvo je na nedvoumno način izrazilo svoje mnenje. Levičarske stranke hočejo navzlic temu ustvariti rdečo in zeleno koalicijo ter prisiliti agrarce, da odklonijo novo večino. Agrarna stranka pa se že prej ni dala premotiti in se zato tudi ne boji nikakih pretenj, ker hoče vztrajati pri politiki, ki upošteva najvišje državne interese. Neki listi poudarjajo, naj socialisti počakajo in jim svetujejo, naj se ne podvzajo v vlado, ker bodo koncem koncev vendarle zmagali.

Kriza belgijske vlade

Bruselj, 14. nov. a. Položaj belgijske vlade je od ure do ure kritičnejši. V političnih krogih prevladuje vtis, da ostavke Jasparsje vlade ne bo mogoče več preprečiti. Ministri so imeli davi še eno sejo, na kateri pa so samo ugotovili, da sporazum glede vprašanja enakopravnosti flamsčine s francoščino v tej vladi ni mogoč.

Zubkov aretiran

Pariz, 14. nov. AA. Po poročilu iz Boma je bil tamkaj aretiran znani Zubkov, ločeni mož včasaj premikuje sestre bivšega nemškega cesarja. Zubkova so prijavili oblastvom trgovci zaradi falzifikatov.

Samomor arabskega državnika

London, 14. nov. a. Ministrski predsednik Iraka, sir Abdul Muhsin se je sinoči ustrelil. O tem poroča dopisnik »Timesa« iz Bagdada, da je bil ministrski predsednik zvečer na rodbinskem svetu, od koder se je ob pol 11. odstranil in si pogolnato nekaj minut kasneje kroglo v glavo. Zdravniki so morali ugotoviti samo smrt.

Zlorabe v milanski občini

Rim, 14. novembra. AA. Mussolini je sprejel ostavko predsednika in podpredsednika milanske občine. Odsiar je bil odstranjen prejšnji načelnik zaradi zlorab, se nikakor ne morelo vrediti finančne težave Milana. Te težave so tudi vzrok obema ostavkama.

Poroka italijanskega prestolonaslednika

Rim, 14. novembra. AA. Po poročilih italijanskih listov bo poroka italijanskega prestolonaslednika Umberta s belgijsko princezo Marijo Joželo 8. januarja ob 10. dopoldne. Poročni svečanosti se bodo udeležili vsi člani kraljevske češkoslovaške hiše, belgijski kraljevski dvor ter zastopniki mnogih evropskih dvorov. Med svečanostmi v cerkvi bodo zvonili zvonovi vseh rimskih cerkev.

Iz poštne službe

Beograd, 14. novembra. p. »Službene Novine« objavljajo večje število ukazov o premešitvi in upokojitvi poštne uslužbenecov. Med drugimi je premeščena poštna uradnica Josipina Završnik iz pošte Ljubljana l. k pošti Pruj. — Sprejeta te ostavka, ki jo je podala na državno službo poštna uradnica Regina Prusnik, dostoj dočelnice pošte Ljubljana l.

Tragičen dogodek v Spodnji Gorici pri Pragerskem

Maribor, 14. novembra.

V noči od srede na četrtek se je v Spodnji Gorici pri Pragerskem pripetil tragičen dogodek, posledica preveč zavžitega demona-alkohola. 22-letni posestnik Simon Strmšek iz Spodnje Gorice pri Pragerskem je popival v tamošnji gostilni s svojimi tovarišmi, 26-letnim Francem Damjanom. Ko je bil že precej vinjen, je Damjan vzel Strmškov klub in ne da bi kaj rekel, je odšel proti domu. Strmšek mu je sledil in zahteval, naj mu vrne klub. Med obema je nastal hud prepri. med katerim se je Strmšek tako razburil, da je snel z rame puško in ustrelil proti Damjanu. Zadel ga je v desno ramo in precej nevarno ranil. Priča tragičnega dogodka je bila tudi Strmškova žena, ki se je zaradi tega silno razburila. Očitala je možu, da je ubil svojega najboljšega prijatelja in mu zabrusila v obraz, da je morilec. Bila je namreč prepričana, da je Damjan ubil. Tudi Strmšek je bil prepričan, da je tovariša usmrtil. V obupu si je naperil puško na prsa ter sprožil. Krogla ga je zadela v srce in se je na mestu mrtve zgrudila na tla.

Ranjenega Damjana so preneli v mariborsko bolnico, dočim so Strmška položili na mrtvaški oder v tamošnji mrtvašnici. Tragičen dogodek je prebivalstvo močno pretresel.

Hmeljski trg

Zatec, 14. novembra. Zanimanje za letošnji hmelj traja dalje. Povpraševanje je zelo živahno, toda samo za prevozno in boljše srednje vrste blaga, za katerega se plačuje 550 do 725 Kč. Srednje kakovosti se zomaraajo in plačujejo samo po 475 do 525 Kč. Pri nakupu na deželi plačujejo samo 450 do 500 Kč.

Sredozemski Locarno

London, 14. novembra s. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« piše: V uradnih krogih se je večeraj govorilo o namenu glavnega tajnika Društva narodov sira Drummonda, da bi pokrenil akcijo za sklenitev pogodbe o sredozemskem Locarno. Ta ideja je bila sprožena v raznih oblikah že v Zenevi, vendar ni o njej angleška vlada nikakor pripravljena razpravljati.

Morgan in Kellogg na potu v Evropo

Pariz, 14. nov. s. Kakor poroča »New York Herald«, se je Pierpont Morgan večeraj vkrcaal na parnik namenjen v Evropo. Pri odhodu je odklonil vsako izjavo glede namena svojega potovanja. Značilno je, da je istočasno odpotoval v Evropo tudi bivši državni podtajnik Kellogg.

Otvoritev zasedanja grških zbornic

Atene, 14. novembra. AA. Jutri se sestane k otvoritvi seji grški parlament in senat. Otvoritvi bo prisostvoval predsednik Venizelos s vsemi člani vlade in diplomatski zbor. Jutrišnja seja bo formalnega značaja. V ponedeljek bodo volitve predsedništva parlamenta in senata. Prva delovna seja pa bo šele v torek.

Atene, 14. novembra g. Ministrski predsednik je sklenil ustanoviti novo ministrstvo za zrakoplovstvo, ki ga bo vodil sam.

Pobratenje fašistov s Stalhelmovci

Milan, 14. novembra. a. Bivši nemški bojovniki, člani organizacije »Stalhelm«, ki so na romanju po Italiji, so večeraj prišli v Milan, kjer so jih v mestni hiši sprejeli župan in zastopniki krajevnih oblasti. Izločniki so obiskali tudi uredništvo lista »Popolo d'Italia«, kjer sta ravnatelj Arnaldo Mussolini in dr. Heinge izmenjala prične pozdrave.

Stanovanjska zaščita v ČSR

Praga, 14. novembra. AA. Ministrstvo za socialno politiko zbira podatke za preučitev stanovanjske zaščite in poglavitne gradbene akcije. Vse občine z več ko 10.000 prebivalci bodo te dni prejele vprašanje pole glede najemniških cen in drugih podatkov, veljavnih koncem novembra.

Tardien se udeležil haaske konference

Pariz, 14. novembra. s. Kakor piše »Echo de Paris«, namerava baje ministrski predsednik Tardieu osebno prisostvovati drugi haasli konferenci, kakor tudi pomorski razorožitveni konferenci v Londonu.

Naši kraji in ljudje

Narod sebi!

S tem geslom, s katerim smo v dobi suženstva zbirali novčiče po novčiču za našo narodno obrambo, se bodo pojavili v nedeljo 17. t. m. po vseh krajih naše domovine požrtvovalni nabiralci. Prosilci in nabiralci bodo za narodno-obrambne in dobrodelne namene Jugoslovenske Matice. Vsakdo, ki ima le trohico sočutja z rojaki v tujini, z brati, ki jih je kruta usoda pregnala izpod rodne krova, naj prispeva ta dan za nie vsaj 1 dinar v zbirko Jugoslovenske Matice.

Metki v slovo ...

Kosa kosl.... In ko je zamahnila, treščila, je padlo mlado, nežno cvetje, ki je komaj vzbrstelo in se napravljalo, da razvije belo krono, ki bi zadivila s svojo milino svet. Toda pomladno solnce se je skrilo, odšli so njegovi žarki, da drugod razvijejo življenje, da drugod lajšajo boleznin, da drugod sejo zdravje... Hladna, deževna jesen pa ne pozna radosti pomladi, tuje ji je mlado življenje, jesen prezira človeška čustva in se zanje ne zmeni, zadoščajoč le svoji pohlepnosti po ničeni vsakršnega življenja... Za svoje pomagale si je izbrala pisano družbo zavratnih bolezni, kjer najdemo tiste, ki so mlademu cvetju najnevarnejše, davico, škrlatinko. Ugodna jesen je za nje še prav poseben ugodni čas, kdaj se jima zastavijo poti, da ne bosta delali človeku škode.

V ponedeljek je bila še v šoli polna življenja in veselja, danes je sredi, pa leži nemirno v beli krsti korvi v mrtvašnici tržiskega pokopališča, obkrožena od dveh ljubih bratcev, obžalovana od očka in mame, pomilovana od sto in sto nedolžnih srce, s tugo spremljana od vseh neštetih znanec in znank, prijateljev in prijateljic. Vi Metke Lončarjeve iz Tržiča niste poznali? Ali je mogoče? Saj jo je poznal ves Tržič in ona vse, čeprav je bila stara, komaj 9 let in je obiskovala tretji razred osnovne šole in se neverjetno koražno udeleževala kot pridna učenka in še bolj vneta članica Podmladkarike... In kaj se ji je zgodilo, da je zatisnila svoje mlade oči? Zakaj ji je prenehalo utripati nežno srce? Ta zahrbita bolezen deževne jeseni, škrlatinka, jo je pokosila in povzročila najhujšo žalost težko prizadetih staršev in vseh, ki so jo imeli radi in so bili veseli naliubeznežne otroške pojave. Draga Metka sicer ne čuti bolečine, ki jo je povzročila s svojim nenadnim odhodom in prezgodnjo večnost svojih ljubih mamic in dragemu očku in nežnim bratcem Janu in Matevžu in zato tudi ne more izreči tolažbe, kakor je to živa tako ljubimci znala storiti. Nam, njenim velikim prijateljem in prijateljicam, pa je naložila pretežno nalogo, da potolažimo očka in mamico... In kje naj vzamemo primerne besede, ki bodo razvedrale naša čustva? Ni jih! holecina jih je vzela prav do zadnje... Usoda.

Bele krizanteme bodo jutri, v četrtek pokrile mlado gomilo, pod katero bo spala večno spanie Lončarjeva Metka. Njeno spanie bo lahko in prijetno, saj bodo misli očka in mame in bratcev in vseh prijateljev stalno pri njej, da ji bodo šepetale lepe sanje, sanje o mladem življenju, ki je odšlo od nas... Sladko spaval, angelček naš!

Češčina na ljubljanskih šolah

Ljubljana, 14. novembra. Kakor prejšnja leta, tako priredi tudi letos Jugoslovenska-českoslovaška liga v Ljubljani na srednje šolskih zavodih kurse češkega jezika. Te tečaje je prosvetna uprava ne samo dovolila, marveč jih je tudi dijakom in dijakinjam toplo priporočala. Lani je bilo teh kurzov, ako všteto tudi izvenšolske, v celotni 10. Tudi letos jih ne bo, kakor se zdi, nič manj.

Do sedaj se je prijavilo: na III. realni gimnaziji 11 dijakov, na mestni ženski realni gimnaziji 52 dijakin, na II. realni gimnaziji 41 dijakov in dijakin in na ženskem učiteljski 56 dijakin. Ko pridejo

Pri nagajenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova grenčica« delovanje žlečica in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli s »Franz Josefovo vodo« sijajne rezultate. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

priglasitve še z drugih zavodov, bodo učitelji češkega jezika v sporazumu z dotičnimi direktorji določili učne ure. Tudi za nedeljske prirede Liga posebne tečaje in sicer nadaljevalni kurz in kurz za začetnike. Poziv za vpisovanje v te kurse, ki bodo, kakor lani, v št. Jakobski šoli, priobči Liga v listih, čim dospe dovoljenje mestne šolske oblasti, da se sme pouk vršiti v šolskem posloju pri Sv. Jakobu.

Priprave za veliko slavo JAC v Zagrebu

Zagreb, 14. novembra. Jugoslovenska akademska čitalnica v Zagrebu vrši velike priprave za množično proslavo narodnega praznika 1. decembra. Obsežno slavo, pri katerem bo JAC razvila tudi svoj prapor, bo manifestacija kulturnega in duševnega ujedinjenja vsega naroda v veliki Jugoslaviji. Razposlanih je bilo doslej po državi nad 70.000 proglasov, ki bodo, kakor lani, v št. Jakobski šoli, priobči Liga v listih, čim dospe dovoljenje mestne šolske oblasti, da se sme pouk vršiti v šolskem posloju pri Sv. Jakobu.

Delegata, sta se predvsem zglasila v maršalatu dvora, kjer sta za kralja in njegov dom izročila zlate žeblice kot dokaz hvalečnosti za veliko naklonjenost in podporo. Obenem sta izrazila vabilo na proslavo. Nadalje sta delegata obiskala predsednika vlade, ki ju je nad vse prijazno sprejel, pohvalil vztrajno delovanje in razvol JAC ter zakotvil vso nadaljnjo naklonjenost. Enako so vsi ministri s simpatijo sprejeli povabilo na proslavo in zlate žeblice.

Za nova člana utemeljitelja JAC sta se vpisala zunanji minister Marinković in prometni minister Radičević, nadalje patrijarh Dimitrij in guverner Narodne banke Bajloni, ki sta ju delegata takisto posejela in povabila na slavnost. Zglasila sta se seveda tudi na beograjski univerzi, kjer ju je sprejel rektor Slobodan Jovanović, univ. prof. dr. Fr. Glava, ki je rade volje obljubil, da bo na slavnostni akademiji na večer pred narodnim praznikom izpregovoril o jugoslovenski akademski mladini, njenih smotih in nalogah. Z navdušenjem so študenti beograjske univerze sprejeli povabilo, da se skupno s tovariši zagrebske in ljubljanske univerze udeležijo velikega nacionalnega slavlja v Zagrebu, ki bo na manifestantni način pokazalo enotnost jugoslovenske omladine za kulturno-nacionalno delovanje med narodom. O sporedu zagrebskih svečanosti bomo še poročali.

Zanimivo predavanje o fotografiji

Ljubljana, 14. novembra. Sročil je priredil Turistovski klub »Skala« predavanje za foto-amaterje. Za predavanje je pridobila »Skala« znanega alpinista in foto-amaterja Karla Koraneza z Dunaja. Predavatelj je z nazornimi diapozitivi pokazal, kakšen naj bo dober negativ, positiv in kopija, oziroma kakšni naj ne bodo. Pojasnil je številne napake, ki jih ponajvečkrat posebno začetnik, pripisuje slabemu materialu in dolgi tovarno.

Običajno pa je krivda na fotografu, ki ne ravna dovolj oprežno s ploščami in kemikalijami, kar pokvari tudi najlepši posnetek. S številnimi navodili so si poslušalci pridobili koristi posebno za pravilno osvetlitev, spletev leče, izbiro pravega momenta, pravilno razvijanje itd.

V drugem delu je predavatelj pokazal z diapozitivi kopico krasnih posnetkov s svojih alpskih tur, izmed katerih so bili gotovo najlepši oni naših planin, ki so tudi predavatelju najbolj pri srcu. V primeri z drugimi gorami, za katere delajo tuji rekla mo po vsem svetu, šele vidimo vso kratoso naših divnih planin. Fotografija si je pridobila pri nas že toliko in tudi prvotnih amaterjev, da so slična predavanja zaželjena in potrebna. To je dokazala velika uniońska dvorana, ki je bila polno zasedena.

Za svoje lepo predavanje je žel g. Koranek odkritosrčno odobravanje in je obljubil, da se bo v kratkem odzval vabilu »Skale«, ki ga je povabila za več sličnih predavanj.

Turistovskemu klubu »Skala«, ki je aranziral predavanje, pa gre za trud vse priznanje, saj je prvi klub, ki pojmuje amatersko fotografijo resno kot zasluž.

Zanimiva knjiga o Balkanu

A. Kutschbach: Der Brandherd Europas. 50 Jahre Balkanerinnerungen.

Interesantna knjiga je izšla v založbi E. Haberland v Leipzigu. Pod gornjim naslovom je napisal Albin Kutschbach svoje spomine iz zadnjih petdeset let balkanske zgodovine.

A. Kutschbach, ki je danes 75 let star, je preživel teh petdeset let povečini na Balkanu in v veliki meri sam sodeloval v dejanju in nehanju balkanske politike. Njegova življenska pot je zelo interesantna, čisto naravnost avanturistična. Prišel je svojo balkansko kariero — ta izraz je pri njem posem na mestu — z letom 1875, ko se je prišel v Bosno - Hercegovino kot mlad oficir iz Leipziga in se udeležil hercegovske upora. Sodelujoč v njem kot četaški vodja. Odlej je živel ogromen del svojega življenja v najrazličnejših predelih balkanskega polotoka. Pozna spričo iz lastnega doživlja vse balkanske dežele, njihove odnose, narodnostne razmere, politične aspiracije ter vodilne osebnosti, ki so se udeleževale v teku petdesetletne dobe od navadnega hercegovskega upora do zaključka svetovne vojne. Pa ne le to; kot dopisnik inozemskih listov se je udeležil, odnosno je spremljal od blizu vse važnejše politične dogodke na polotoku, se seznanil od blizu z vsemi faktori, ki so v njih igrali vlogo. Spričo tega je mogel slediti neposredno razvoju politike balkanskih narodov v toku vsega polstoletja, ki je postalo tako za celoto kot za posamezne države in narode tako silnega pomena. Pozna in v svoji knjigi popisuje staro patriarhalno Črno goro z režimom pokojnega kralja Nikole, pozna Albanijo in popisuje plemenske poglavarje, ki so se udeleževali za turškega režima na znan nasilen način; popisovanje postaja tem bolj sveže in učinkovito, ker objavlja tudi svoje osebne stike z njimi. Prav tako pozna od blizu staro Makedonijo in njeno četaško romantiko, popisuje dogodke, ki jih je sprožila mladoturska revolucija itd. Seznanja srednjeevropskega bralca s temi fakti novejšje balkanske politike in popisu-

je prav tako tudi notranji in zunanji razvoj vzhodnih balkanskih držav, Bolgarije in Turčije.

Nas bodo še prav posebno zanimala poglavja, ki so posvečena stari Srbiji, njeni politiki in vodilnim državnikom. Saj se je udeležil sam balkanskih vojn v letih 1912 in 1913. In je o tem izdal že pred vojno posebno knjigo, v kateri je podal zgodovino teh zmagovitih vojn na osnovi podatkov iz arhivskih armadnih virov. Še vedno bodo aktualne njegove interpretacije sarajevske katastrofe iz l. 1914., kjer popisuje atentat brez predsodkov in mora sprito tega konstatirati, da je bila Srbija na njem popolnoma nedolžna.

Kutschbach se je potrudil, da je balkanske narode in razmere spoznal od blizu; zato se je mogel živjeti vanje in mogel dometi gibalne sile dogodkom, stremljenjem in borbam ter jih pravilno oceniti in objektivno opisati. V tem pogledu se Kutschbach prijetno razlikuje od mnogih srednjeevropskih osebnosti, zlasti pa od onih, ki so pred vojno imele priliko in dolžnost, zanimati se v Berlinu, na Dunaju in v Budimpešti za Balkan, pa so to storile z nepojmljivo ošabnostjo in popolno nesposobnostjo. Da so se odločujoči faktori v navedenih centralah vsaj malo pobrili za to, da bi domneli Balkan, ne bi bilo treba, da se je odnošaj med obema sferama uredil šele po tolikih in tako strašnih katastrofah.

Kritike inozemskih virov hvalijo Kutschbachove memoare kot nad vse instruktivno, živo ter interesantno pisano delo, ki bo silno mnogo pripomoglo k boljšemu poznavanju Balkana. Želimo knjigi da bi pripomogla zares k poglobitvi znanja in zanimanja za balkanske države in razmere in na ta način pomagala ustvariti boljše odnose med našim delom Evrope in njenim središčem. Uspeh v tem pogledu bo prav gotovo koristen za obe strani.

Posledice deževja

Sava, 14. novembra.

Kvarne posledice jesenske deževja so se pričele kazati v našem okolišu. Zaradi neprestanih padavin v zadnjih dneh je Sava narasla tako visoko, da je postal prevoz s brodom preko reke nevaren. Brod je nastopil svoj počitek in s tem je prenehal vsak prevoz težkih stvari med Savo in Spodnjim Logom.

Med obema krajema se vrši le še prevoz s čolnom, ki ga kljub visoki in deroči strugi prav spretno krmarji Strusova Greška, naš saviški brodnik. Seveda mora dobiti v časih, ko se valovi še bolj zdvijajo, pomoči: eden ima opravka na »špičci«, Greška pa krmarji čoln zadjaj.

V Pasjeku pa je napravila moča občutno škodo cestnemu odboru. Blizu Kličavnička, kjer se cesta obrne od savekega obrežja skorzi sotesko v Pasjeku in se usmeri proti Poljniku, se je udrila zemlja. Deževje je razmečalo breg pod cesto, da je na daljavo več metrov nastala nevarna vrtnina in je bil prekinjen vsak promet. Cestni odbor je odstopil s Pasjek vse svoje delavstvo, v delo so stopili še okoličani. Po večdnem delu so le izravnali cestno vrtino.

Pod cesto so zabili dve vrsti pilotov; ob kraju pa so pristrili ograjo. Zdjaj je neprijetna ovira že popravljena in je Poljnik zopet zvezan s svetom.

Savljonom se zdi dobro, da se jih je namislili cestni odbor. Baš zdaj popravljajo prejšnji leseni most pri Stankarju Mostič je do bil betonski podzidek, ki je tudi primerno razširjen. Na tukajšnji kolodvor so tudi že prišli ovi, ki jih bodo položili ob cesti, da izboljšajo vodni odtok.

Cesto od cerkve do kolodvora, ki je bila pod Berdajovo gostilno tako zožena, da ni mogel širok voz mimo, te dni temeljito popravljajo. Ne samo, da jo bodo močno razširili, ob strani grade tudi lepo betonsko ograjo. Delo vodi naš domačin goep. Ankon.

Iz dna predmestja

Ljubljana, 14. novembra.

»Holadri, pri nas se slabo živi!« Ta krik se je razlegel sinoči na ulicah Vodmata in tega kraja, ne enkrat, desetkrat, petnajstkrat. Stražnik, ki ima obširen okoliš, je sprva prislulnil, misleč pa, da se veseljak kmalu umiri in se izgubi v kakšno hišo, je korakal mirno svojo pot. Ker pa le ni hotelo biti miru, je končno stopil za glasom, ki je bil visok in tenak. »Otroci...« si je mislil stražnik. Počakal je trenutek v temi za vogalom, a zopet se je razleglo: »Holadri...« Tedaj se je začel smeh, vpitje in cvilenje cele grude ljudi. Kot bi trenil, je stal stražnik pred njimi. Otroci, poldorasi mladeniči ter dekleta, z njimi vred pa tudi starejši ljudje so se razkropili ter odhiteli na vse strani. Sredi ceste sta ostali le dve dekleti, prva stara kakih 24, druga pa morda 18 let. Prva je poskusila še enkrat in že odprla usta: »Holadri...!« Ko pa jo je prijel stražnik za rokavi, ji je glas zamrl v grlu.

Sklonila je glavo in se pijano zasmejala. Enako ji je odgovarjala druga. Kakor, da bi bili domenjani, sta vzkliskali spet obe na-

Danes premijera!

Himna krvi in mesa, duet ljubavi, pesem žene in moža!

MELODIJA KRVI

Roman priprostega, naivnega mladeniča, ki je prvič v svojem življenju srečal ženo — čarobnolepko dekle in začutil v svojem srcu tajinstveno sladko, omamljivo pesem ljubezni melodijo krvi

Charles Farrell-Mary Duncan

Hitte k današnji premijeri ob 4., 6., 8. in 9.

Elitni k no Matica

Telefon 2124.

Poleg tega najnovejši Ufa - žurnal

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 15.: Zaprtlo.
Sobota, 16.: Naš gospod župnik. Izven.
Nedelja, 17. ob 15.: Janezek - Nosanček. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20.: Življenje je lepo. Izven.
Ponedeljek, 18.: Utopljenca G.
Torek, 19.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Petek, 15.: Zaprtlo (generalna vaja).
Sobota, 16.: Beneška noč. Opereta. Izven.
Nedelja, 17.: Valkira. Premijera. Izven.
Ponedeljek, 18.: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 15.: Proslava 70letnice lavantinske škofije.
Sobota, 16.: Ameriški koncert Pavle Lovšev. B.

Nedelja, 17. ob 15.: Piskrovez. Kuponi. — Ob 20.: Pohušanje v dolini šenflorjanski. Kuponi. Znižane cene.

Ponedeljek, 18. ob 17.: Zurnon Stilmondesti. Dijaska predstava. Dijaska cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 15.: Piskrovez. Gostovanje Mariborčanov.

Angleške kompozicije s jugoslovenskimi motivi. Angleška skladateljica Julia Chatterton, ki se je letošnje poletje mudila dalje časa v Jugoslaviji, zlasti na Slovenskem, je komponirala celo vrsto slovenskih in bosanskih motivov. Njene skladbe namerava izvajati na posebnem koncertu londonski radio.

Razstava angleške umetnice s motivi iz naših krajev. Kakor izvezo, bo v bližnjem času priredila v Londonu razstavo svojih del slikarica ga. Nora Lavrinova, soproga našega uglednega rojaka univ. prof. Janka Lavrina. Gosp. in ga. Lavrin sta preživela letošnje počitnice v Jugoslaviji in je gospa zlasti na Slovenskem in v Dalmaciji pridno slikala. Njena londonska razstava bo potemtakem obsegala mnoge motive iz naših krajev.

Dve novi knjigi o Balkanu. Francoski publicist George Debont pripravlja dva nova spisa o balkanskih zadevah: »Bolgarija in neuliski mir« in »Poslednja leta črnogorskega kraljevstva«.

O kulturnem stanju Bosne in Hercegovine je začel objavljati »Letopis Matice Srpske« v novembriški številki obsežno, s statističnimi podatki opremljeno razpravo o stanju Grčija. Pisec ugotavlja med drugim, da ima Bosna s Hercegovino na vsehih 72.52 km² eno šolo, po številu prebivalcev pa na 2964 duš. To je tako malo, da še danes ostaja 1/3 vseh otrok v obeh pokrajinah izven šole. Tako se analifetizem, ki je pri

starejših prebivalcih še večji, širi tudi na mladi naraščaj. Nove banovine se bodo morale sistematično oprijeti prosvetnega dela, da pridejo v okom temu narodnemu zlu.

Razstava ruskih umetnikov v Beogradu, ki bi se imela otvoriti v prvi polovici novembra, se je odgodila do 1. marca prihodnjega leta. Odgoditev je povzročilo dejstvo, da niso mogli ob pravem času doposlati slik ruski umetniki iz Amerike (Grogorjev, Rjeh, Sorin in dr.). Ta razstava bo združila dela vseh ruskih umetnikov izven Sovjetske unije. Ali ne bi bila škoda, če bi bila s tolikih strani zbrana dela razstavljena samo v Beogradu? Ni li mogoče, da bi videli to brez dvoma interesantno razstavo tudi v Ljubljani.

»Dobri vojak Svejk« v Piscatorjevi režiji. Znani berlinski gledališki revolucionar Piscator pripravlja Haškovega »Dobrega vojaka Svejka«. Komedia se bo uprizorila v gledališču »Am Nollendorfpplatz«.

Stoletnica francoskega kemika Pavla Schützenbergerja. Francozi so se spomnili minule dni stoletnice znamenitega kemika Pavla Schützenbergerja, ki je bil dolga leta profesor kemije na Collège de France v Parizu in pozneje ravnatelj pariške Mestne šole za fiziko in kemijo. Schützenberger je imel poleg Berthelota največji zaslug za napredek te vede v Franciji, ki danes slovi po svojih kemikih v laboratorijih in čije znanstvena literatura v tej stroki tekmuje z nemško. Umrl je l. 1897 in zapustil za seboj številne rezultate uspešnih raziskavanj na polju anorganske, organske, analitične in biološke kemije. Trajno mesto v zgodovini kemije so mu zagotovili predvsem njegovi izsledki o prirodnih barvilih in o be-

ljakovinah. Pariške slavnosti ob stoletnici so imele oficijeln značaj in so znova pokazale, kako Francija časti »kralje duha« — svoje učenjake in umetnike.

175letni jubilej moskovske univerze. Iz vestih centrov ruske emigracije prihajajo vesti, da se povod intenzivno pripravlja proslava 175letnice najstarejšega ruskega kulturnega in znanstvenega ognjišča — vseučilišča v Moskvi. Ta univerza je mati vseh ostalih v Rusiji; nje zasluge za duhovno in materialno povzdigo ruskega naroda so ogromne. Pariški komitet je te dni pozval vse organizacije in posameznike, da v proslavo tega jubileja zbirajo prispevke za fond, iz katerega bi se delile stipendije ruskim emigrantskim dijakom. Mimo tega se bodo vršile prihodnje leto v vseh vseučiliških mestih proslave, ki v slovanskih deželah ne bi smele biti omejene zgolj na ruske kolonije.

Predavanje prof. P. Skoka v Brnu. Masarykova univerza v Brnu je povabila zagrebskega romanista prof. Petra Skoka, da predava o slovansko-rumunskih jezikovnih stikih. Predavanje se je vršilo v ponedeljek in torej ob lepi udeležbi dijaštva in širših krogov izobražencev.

Poincaré o Remarque. Ob istem času, ko je bila v Italiji izdana prepoved Remarqueovega spisa »Na zapadu nič novega«, je Raymond Poincaré po francoskem prevajalcu sporočil avtorju najbolj uspelega spisa o vojni svoje častitke.

Stoletnica »Revue des deux Mondes«. Tudi pri nas znana francoska revija »Revue des deux Mondes« slavi stoletnico obstoja. Revijo je ustanovil Buloz kot osrednje glasilo romantičnega. Pozneje je podpi-

Trdovratni kašelj
je pogosto vzrok težkih obolenj. Ne bodite lahkomišljeni, temveč odpravite Vaš kašelj brzo in temeljito s **Kresival-om**.

enkrat: »Holadri, pri nas se slabo živi!« Stražnik je uvidel, da ima v resnici opravka z vinjenima dekleto. Zato se je odločil, da ju odpelje na policijo. Tamkaj sta prespali noč v zaporu, jutraj pa so pričeli z zasliševanjem.

»I, seveda sem bila pijana!« je odgovarjala mlajša. »Mislim, da moram dokazati, kakor Francka!« je nadaljevala in pokazala na starejšo.

Obe sta se tekom večera zamudili v gostilni v moški družbi in sta šli na pot proti domu v barake pozno zvečer, ko so ju bili pijani moški tudi že sili.

Tekom zasliševanja mlajše so pričele prihajati na dan stvari, da so se celo stražnikom začeli ježiti lasje na glavah. Pri vsakem njenem stavku, ki je razgrinjal skrivnostni predmet, se je kar pocedilo blata, ki priča o moralni propasti posameznikov pa tudi celih družin. Glede morale traja po nekaterih barakah ena sama dolga noč, ki grabi s svojimi tihkami v naročje orjaj že čisto mlade deklice. Porajajo se mučne situacije, ko opaža mati v svoji hčeri samo žensko in obratno. To se ob priliki domačih preprogov zgosti v najostrejšje posvke, ki jih adresira sedaj mati na hčer ali narobe. Poldorasi fantiči se v tej atmosferi nagibajo h apasvju in postajajo sčasoma strah ne samo domačim in bližnji okolici, marveč sploh človeške družbe. To so najokretnjši žepni tatovi, vlomilci, kokošari, sukunjarji itd. Kaj bo še vse iz njih, menda ni treba ugotoviti.

Na podlagi razkritij obeh deklet je sedaj uvedena obširna preiskava, ki bo razkrila vsaj deloma moralno mrtvico, ki prevladuje v nekaterih barakarskih naselbinah in ki grozi uničiti toliko človeških eksistenc.

Zopet nesreča rudarja

Čuprija, 12. novembra.

Zopet se je primerila rudniška nesreča, ki je povzročila smrt našega ožjega rojaka. Anton Janežič, doma iz Mokronoga, je bil zaposlen v tukajšnjem rudniku ter je večeraj v rovu nameščal lesene opore. Ko je nabijal zgornjo oporo, ni mogel vzdržati njene odpornosti. Nenadoma se je debeli hlo od bil in udaril Janežiča silovito po prsni. Nesrečni rudar, ki je bil že precej v letih, se je takoj zgrudil mrtve.

Anton Janežič je šele nedavno prišel v tukajšnji rudnik iz Aleksinca, kjer je bil prej zaposlen. A že od svojega prihoda v ta kraj se je počutil nesrečnega. Napram tovarišem je parkrat izrazil mračno slutnjo, da se mu bo v kratkem prigodilo kaj zlega. Zaprtača tri sinove, ki si služijo vsakdanji kruh s trdim delom takisto kot rudarji nekje v Braziliji.

Revmatiki!

Nabavite si še danes 1 steklenico »ALGA«

Že jutri vas bo iznenadil uspeh. V lekarnah in drogerijah 1 steklenica s navodilom 16 Dia.

Spominjajte se slepih!

naša tudi realizem, simbolizem pa se je že vrnila in jadra posihala stalno v konservativnih vodah. »Revue des deux Mondes« je najstarejša francoska revija, ki izhaja neprekinjeno. Pri nas bo »Ljubljanski Zvon« prihodnje leto dosegel pol stoletja, jubilej, ki nima v slovanskem slovstvu primere.

Preobrat v španskem založništvu. Kot kor poročajo iz Madrida je prevzela Compañia Ibero-Americana de Publicaciones 85 odstotkov vseh španskih založništev. Založništva ne izgube ne svojega značaja niti dosedanje literarne prostosti, le poslovno se bodo morala podrediti imenovani družbi. Tako monopolu se bližajoča »strukturalizacija« založništva je menda brez primere na sodobnem književnem trgu.

Srbski prevod iz češčine. Po dolgem času izide zopet srbski prevod iz češke lepe proze. Izbir. je srečna: »Narodna knjižnica« namerava izdati roman enega najboljših čeških modernih pripovednikov Ivana Olbrachta »Zalaf netemnejši«. Ta roman, ki je nedavno izšel tudi v francoskem prevodu, je Olbrachtovo najboljšje delo.

Ruski tisk v naši državi. V Jugoslaviji izhajajo sedaj štirje ruski časniki oziroma časopisi, ki jih izdajajo emigranti. Med njimi je en dnevnik (»Novoje Vremja« v Beogradu). Izven Rusije izhaja 75 ruskih časnikov in časopisov in sicer 6 dnevnikov, 10 tednikov, 5 polmesecnikov, ostali pa so mesečniki ali neperiodični listi. Največ emigrantskih listov izhaja sedaj v Parizu (28), takot nato pa se vrsti Praga (24). Sem pa ni prišel ukrajinski in beloruski emigrantski tisk.

Velika prodaja damске konfekcije
Prihranite Vaš denar in kupite za polovično ceno
 pri 14011
P. Maždič, Ljubljana
 Aleksandrova c. 1 in 16 (v lastni hiši prihl. desno)

Domače vesti

„Življenje in svet“ št. 20

Pravkar je izšla št. 20. edine slovenske tedenske revije z naslednjo vsebino:
 Zakaj se ljudje utrudio (Dr. med. Alfred Froehlich).
 Gasilstvo med vravljami (s sliko).
 Kaj zahteva evgenika od zaročencev? (Dr. Schubart-Ignotus).
 Knjižnica (Anton Pridavok).
 Kramljanje o luni (s sliko).
 Tri mesece v avstralski samoti.
 Morska favna (Največji akvarij na svetu s štirimi slikami).
 O Sinjebračevih sedmih ženah (Anatole France — s sliko).
 Čarovniški procesi na Slovenskem (Dr. VI. Traver).
 Iz Male Azije (Sven Larsen — s sliko).
 Skrivnost carja Aleksandra I.
 Med kitajskimi gusarji.
 Stevilki, ki jo krasi naslovna slika „N. Jug“ (delo slikarja-grafika E. Justina), je priložena lepa umetniška priloga.
 Spomenik liriki odzivilni.

„Življenje in svet“ izhaja ob petkih in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40, trimesečno Din 20, mesečno Din 8, posamezne številke pa samo Din 2. Naroča se v upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

* **Kralj kristal boter devetemu sinu.** V vasi Oravcu pri Zvoniku se je kmetu Katiču rodil deveti sin. Za botra je kmet naprosil kralja, ki je prošnji ugodil in ga je pri krstu nadomestil podkopovnik Pavčević iz Tuzle. Novorojenca so krstili za Vladimira in krstno slavlje je bilo prav odlično.

* **Promocija.** Za doktorja vsega zdravilstva je bila na dunajski univerzi promovirana gđ. Božena Grossmannova iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Usposobljenostni izpit** je napravila v Ljubljani učiteljica Hrista Natalija in ne lebrsi Natalija, kakor je v zadevi naši nočnici pokvarili ime tiskarski skrat.

* **Zaključke univerze.** Dekanat tehnične fakultete zagrebske univerze je razpisal natečaj za docenta, ki bi na omenjeni fakulteti predaval o gradbenih konstrukcijah. Prošnje se sprejemajo do konca tekočega meseca.

* **Uradni list Dravske banovine** objavlja v 113. številki zakon o izvrševanju kazni na prostosti, v 114. številki pa zakon o plačah, stalnih mesečnih in ostalih dokladah in prejemkih, napredovanju in pokojninskih prejemkih učiteljev na srednjih strokovnih šolah v resoru ministrstva za trgovino in industrijo.

* **Tolmačenje čl. 88. zakona o državnem računovodstvu.** Oblastna pošta uprava za Slovenijo je prešla od ministrstva k zgoraj omenjenemu členu pojasnilo, po katerem samoupravna telesa, na pr. občine in njih podetia, niso oproščena polaganja kavci, kadar nastopijo kot ponudniki pri državnih nabavah. Na samoupravna telesa kot ponudnike pri državnih nabavah se namreč ne morejo nanašati isti razlogi, ki veljajo za državna oblastva in urade kot ponudnike. Potemtakem morajo občine ali njih podetia pri licitaciji za oddajo prevoza poštne pošte položiti predpisano kavicjo.

* **Smrt zaslužnega moža.** Društvo „Soča“ v Ljubljani javlja žalostno vest, da je v Novem mestu umrl 14. t. m. družtveni član in večletni predsednik podružnice društva „Soča“ tov. Josip Mozetič v 67. letu svoje starosti. Pogreb neopaznega tovariša bo v Novem mestu 16. t. m. ob pol 15. iz naše žalosti na šmiheljsko pokopališče. Preostale naše sožalje!

* **Naše ženstvo, ki je podpisovalo deklaracijo,** bo našlo najlepše spomine na tisto dobo v knjigi o svetovni vojni, ki jo izda letos za svoje člane Vodnikova družba. Mislamo, da ni slovenske žene, ki ne bi s ponosom gledala na ono dobo. V knjigi je lepo podan pomen tega delovanja naših slovenskih žen in popis onega praznika 1. 1918., ko je slovensko ženstvo izročilo svoje podpise predsedniku jugoslovenskega kluba. Ali ste plačali pravočasno članarino za Vodnikovo družbo?

* **Agrarni urad v Mariboru ukinjen.** Prejeli smo: Na podlagi št. 49. zakona o banki upravi je prenehal agrarni urad v Mariboru ter so prešli z 1. t. m. njegovi posli kot referat za agrarnopravne zadeve z dosedanjim delokrokom k sreskemu načelnstvu Maribor levi brez.

* **Pisemski telegrami med našo državo in Madžarsko.** Po ministrski naredbi od 4. t. m. so uvedeni od 11. t. m. med našo državo in Madžarsko tako imenovani „L. T.“ telegrami. Za eno besedo v pisemskem telegramu se plača 8 zlatih santimov, a najmanj 1.60 zlatega franka.

* **Kanada naroča v Dalmaciji marmor za spomenik.** Uprava kamnoloma v Troglu je prešla naročilo za dobavo večje količine belega marmorja za spomenik kanadskim vojakom, ki so padli v svetovni vojni. Uprava kamnoloma je te dni dovršila žaganje ogromnega bloka za ta spomenik, ki bi napolnil 185 vagonov. Sedaj se ta blok reže na manjše komade. Žaganje ogromnega bloka je trajalo 25 dni.

* **Sušaka občina kupila veliko posestvo.** Na poslednji plenarni seji mestnega zastopa na Sušaku je bil storjen sklep, da mestna občina kupi Kosuličovo posestvo za 5.200.000 Din. Mestna občina nujno potre-

buje omenjeno zemljišče in poslopja, ki se nahajajo na njem, ker nima potrebnih prostorov za sodišče, deško zavetišče in za svoje uradništvo.

* **Akreditiran zdravnik belgijskega konzulata v Ljubljani.** Ljubljanski zdravnik g. dr. Ljudevit Zalar je akreditiran za zdravnika belgijskega konzulata v Ljubljani za področje Dravske banovine.

* **Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju** bo v petek 15. t. m. od 10. do 12. v Rogatcu v hotelu „Spore“.

* **Kupujočemu občinstvu.** Prejeli smo: Po Ljubljani in okolici obiskuje privatne stranke neka dama z Dunaja, ki ponuja različno modno blago po neverjetno visokih cenah naprodaj. Opozarjamo kupujoče občinstvo, naj se ne spušta v te kupčije, in prosimo, da žensko, čim se pojavi, naznanijo bližnjemu stražniku. — Grenju trgovcev.

* **Spomin smrti poslednjega Zrinjskega na Ozlju.** Bratje hrvatskega znaja so preteklo nedeljo priredili izlet na grad Ožal, da se z žalno mašo spomnijo poslednjega Zrinjskega, Ivana Antona, ki je po mnogoletnem trpljenju končal svoje življenje v zaporu v štajerskem Gradcu 11. novembra 1703. Ob enajstih se je vršila maša v grajski kapeli, potem pa so si izjemni ogledali obnovitvena dela v starodavnem gradu. Dela se bodo prihodnje leto nadaljevala.

* **Vodovod na otoku Rabu.** Na otoku Rabu, kamor prihaja na letovanje tudi mnogo Slovencev, prične v kratkem z gradbo vodovoda. Po objavi tehnične sekcije v Splitu so stroški vodovoda preračunani na okroglo 800.000 dinarjev.

* **V Murski Soboti dobe drugo javno lekarno.** Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je odobrilo, da se otvori v Murski Soboti po redu druga javna lekarna. Prošnje za podelitev koncesije naj se vložijo do 15. decembra pri okrožnem inspektoratu v Mariboru.

Ob 4., 1/6., 1/8. in 9.
RAMONA
 Najbolji film očarljive
 DOLORES DEL RIO
KINO IDEAL

* **Proslava osvoboditve Subotice.** V Subotici se je prošle sredo v vseh tamkajšnji cerkva vršila zahvalna maša v spomin prihoda srbske vojske v Subotico leta 1918. Vse mesto je bilo v zastavah. Na ulicah se je videlo zlasti mnogo Bunjevcev. Zahvalni maši so prisostvovali komandant divizije general Radosavljevič, mestni župan in druge odlične osebnosti. Od desetih se je vršilo rezanje kolača na slavi 34. pehotnega polka. Ta polk slavi ta dan svojo slavo, ker je pred enajstimi leti prvi vkorakal v Subotico.

* **Smrt najstarejšega slovenskega duhovnika v Ameriki.** V St. Cloudu v državi Minnesota je 20. oktobra v tamkajšnji bolnici umrl g. Vincenc Schiffer, starosta slovenskih duhovnikov v Ameriki. Dosegel je starost 86 let. Pokojni Schiffer je bil rojen leta 1843. v Bitnjah na Gorenjskem. V Ameriko je prišel leta 1867., kjer je vstopil v benediktinski red. Deloval je kot profesor na univerzi v Collegeville, več let pa kot župnik v raznih krajih. Zadržal leta 40 živl v pokolu.

* **Pogrešanec.** Iz Cvišlerjev pri Kočevju je pred nekaj tedni izginil 41-letni Ivan König, ki je bil uslužben pri posestniku Josipu Sturmu. Imenovan je bil poslednji čas zelo razmišljen, tako da sumijo njegovi domači, da je morda izvršil samomor. König je bolj male postave, slabo rejen, rjav las in sivih oči. Običen je bil precej slabo.

* **Železniškim provizionistom.** miloščinarnem in rentnikom. Prejeli smo: V svrhu izstavitve sivih železniških legitimacij za režijsko vožnjo za leto 1930 naj se vsak zglašil pri svoji najbližji postaji: tam bo zvedel, kdaj mora oddati sliko. Poleg slike mora priložiti lastnoročno podpisano izjavo, da nimata ne on ne njegova žena obrti ali trgovine. Priemane naj vsak tudi zadnji odrezek o prejemanju pokojnine ali neugodne rente. Železniškim invalidom, ki imajo samo neugodne rente, se bodo legitimacije izstavile le tedaj, če so služili pri železnici najmanj 5 let. Priladi pa morajo še zdravniško izpričevalo, da so za vsako delo nesposobni, če tega niso že poprej vložili. V Ljubljani stanujejo naj predložijo zgoraj navedeno od 10. do 18. decembra tam kakor vsako leto. V svojem interesu se opozarjate, naj vsak, če je mogoče, odda drugo sliko, tako da mu legitimacija ostane za nadaljno uporabo. Upokojenci, upokojeni po novem zakonu, ako niso prejeli še 20% stanarine ali eksekutivne doklade in če mislijo, da so upravičeni, naj napravijo nekočevano prošnjo. Prošnjo je nasloviti na direkco državnih železnic v Ljubljani. V prošnji je navesti službeno mesto in kakšno službo so opravljali, navesti je tudi številko, ki je zapisana na odrezku o prejemanju pokojnine. — Društvo železniških upokojencev.

* **Služba pogodbenega zdravnika** za splošno prakso za zdravniški okoliš Methko razpisuje okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Letni honorar znaša 7040 dinarjev. Honorar se določi po pogodbi vsako leto glede na število dodeljenega članstva. Isti urad razpisuje tudi službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso za zdravniški okoliš Kamnik proti letnemu honorarju 34.500 dinarjev z 10%.

Usta i grlo

so najlažja pot, po kateri prihajajo klice bolezni v naše telo. V gledališču in na koncertu vas obvarujejo zelo močnega pokašljavanja okusne ANACOT-PASTILE dra. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki zadnje čase imitirajo ANACOT-PASTILE!

doplačilom in eventualno pripadajočimi družinskimi dokladi.

* **Javna praksa iz elektrotehnike.** Po odloku ministrstva za gradbe sme inženjer Peter Bulič v Kranju izvrševati javno prakso v vseli naši kraljevini specialno iz elektrotehnične stroke.

* **Nansenove znamenke za ruske in armenske begunce.** Vsi oni ruski in armenski begunci, prebivajoči v območju policijske direkcije v Ljubljani, ki niso zaprosili za državljanstvo kraljevine Jugoslavije in si niso nabavili Nansenovih znamenk, se pozivajo, da se zglase 20. t. m. ob 8. uri pri policijski direkciji v Ljubljani, pritličje, soba št. 3. Obenem se opozarjajo vsi ruski in armenski begunci, da se njih listine, uverenja o identiteti, potrdila o dovoljenem bivanju v državi ali katerekoli legitimacije, na katerih ni nalepljena Nansenova znamenka, v smislu obstoječih predpisov ne bodo vpoštevala pri državnih oblastvih.

* **Tatvine in vlomi pri Zidanem mostu.** Iz Zidanega mosta nam pišejo: Pretekli dni so bili tudi pri nas v gostih tatovih. Na Bregu pri Loki so neznanji zlikovci ukradli g. Racmanu dve obleki, povrniki in zlato verižico. V Razborju je izvalil pod spretno pretvezo neznan lopov g. Brečku 160 dinarjev in nekaj blaga. Eno zadnjih noči so poskusili tatovi vlomiti pri mesarju g. Tavčarju in trgovki g. Orančević v Lok. Vloma se jim nista posrečila. Nato so vdrli lopovi v samotno stojišče poslopje gosp. Jenčiča, gostilničarja v Loki, kjer je imel g. Jenčič spravljeno sadje in pijačo. Vzele so zaboja jabolki, ki so ga na pustili zunaj pred poslopjem, ker jim je bil med pretežak.

* **Samomor zaradi odprte rane na nogi.** Dne 21. oktobra je iz Zagreba neznan kam izginila 70 let stara Ana Taborkova. Pretekli ponedeljek je v Sisku neki ribič opazil v Savi truplo neznane ženske, katere identiteta se ni mogla dognati. Predvčerajšnjim pa je v utoplenki spoznala svojo mater Marijo Miholičeva, omožena hči Ana Taborkova. Po zatrdilu hčerke je niena mati prostovoljno šla v smrt zaradi odprte rane na nogi.

* **Gospodini! Vaše perilo pere, posušil, monja ali lika tovarna Jos Reich.**

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos Reich.**

ITO — zobna pasta najboljša!
 * **Društvo zobnih zdravnikov** za Slovenijo opozarja še enkrat svoje člane na izredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto 16. t. m. ob 20. v restavraciji „Slon“ v Ljubljani. Napovedano predavanje ob 18. istotam odpade. 1444

KINO DVOR
JAPONSKA NOČ! JUTRI!

* **Starši!** Dijak, star 10 let, je izdelal zelo lepo spalnico za lutke. Oprema, ki šteje 10 komadov, je primerno darilo vašim hčerkam za Miklavža ali božič. Z izkupilom bi si dečko preskrbel nekaj nujno potrebnega za zimo. Naslov pove ozi. oddelek „Jutra“.

* **Sokolsko gledališče v Radovljici** uprizeri v nedeljo 17. t. m. ob 19. in pol priljubljeno malomeščansko šaloigro „Ciganke“, ki se bo ponovila v nedeljo 24. t. m. popoldne. Kdor ljubi smeh in zabavo, naj igre ne zamudi. 1445

Iz Ljubljane

* **Konferenca o novem voznem redu** bo danes 15. t. m. z začetkom ob 9. dopoldne v prostorih tukajšnje železniške direkcije. Na konferenci se bo razpravljalo o predlogih, ki so jih predložile glede izboljšanja železniških zvez Zbornica TOI in razne druge v poštev prihajajoče korporeacije.

* **Violinski virtuoz Anton Maskov,** ki nastopi v ponedeljek 18. t. m. v dvorani Uniona, ima na laskavejšje kritike velikih evropskih in tudi ameriških časopisov. Vsi kritiki so edini v tem, da je Maskov velik umetnik, ki v vsakem pogledu obvlada svoj instrument. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

FOTO-KINO-APARATI
 in potrebne naprave
 v drugorajb
KANO, LJUBLJANA
 KANO (Waltham), MARIBOR CENIK GRATIS!

* **Iz gledališča.** V soboto se bo v operi prvič pnovila Straussova opereta „Beniška noč“ (izven abomaja). — Wagnerjeva „Valkira“ se bo pela v nedeljo 17. tm. ob pol 20 s Thierryjevo, Mačičevo. Primozičevo in Marčecem v vodilnih vlogah. Digirent ravnatelj Polič, režiser Krievski. „Gledališki list“ bo prinesel vsebino „Valkire“. — Jankovičeva drama „Brez ljubezni“ bo prva prihodnja novost v drami.

Danes pojedni štarti
 za polste
K nebu — pod oblake
 oslednji štarti ob 4, 1/7, 1/8, 9
KINO LJUBLJANSKI DVOR
 Naislaiša je
LJUBEZEN V AEROPLANU!
 Tel. 2730

* **Nov film ZKD.** V soboto in nedeljo bo predvajala ZKD monumentalni vefilim „David in Goliat“, ki je posnet po Svetem pismu. Razkošna inscenacija, kakršno zmorejo dati filmu le Američani, poda temu filmskemu delu impozantno obeležje. Predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matica ob običajnih urah. Za film bo vladalo med publiko veliko zanimanje.

* **Smrtna kosa.** Preminula je gospa Danica Boletova. Jutri ob 15. jo položijo k večnemu počitku. Smrt je ugrabila tudi g. Valentina Micalerja, uradnika OUZD. Njegov pogreb bo danes ob 16. na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnina blag spomin, žalujočim iskreno sožale.

Mamice največja sreča je zdrava in živahna deca.
 Če se prehlade kdaj
 takoj jim skuha BUDDHA čaj!
 Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ulica.

* **Škratinka med ljubljansko šolsko mladino.** Prejeli smo: Ta nevarna bolezen, ki se širi v zadnjem času zlasti v okoliščih Ljubljane, Tržica in Celja, zahteva tudi med ljubljansko šolsko mladino žrtve. Te dni je zbolel za škrlatinko neki učenec II razreda deške osnovne šole na Vrtaču. Včeraj so ta razred razkužili. To je v redu. Toda po naših nazorih ni umestno, da dečkom, med katerimi se je prej gibal obelile učenec, niso poslali domov in jla komunicirali za potreben čas. Čudno se nam vidi tudi dešstvo, da sme brat obolelega učenca še vedno prihajati v šolo. Pozivamo zdravstvena oblastva, da z vsjo odločnostjo ukreduje vse potrebno, da se ne bo širila škrlatinka, ki ni samo za življenje nevarna bolezen, nego tudi v primeru ozdravljenja zapuša hude posledice. Če se pri ošpicah, mumpsu in drugih lažjih otroških boleznih ne stori vse v njihovo omejitve, se starši ne bomo pritožili, pri škrlatinki pa ne smemo biti malomarni. Prosimo torej, da se stori vse, kar je potrebno za obrambo pred to boleznijo, ker si sicer ne bomo upali pošiljati otrok še nadalje v šolo. Starši.

* **Ruska Matica.** V soboto 16. t. m. se bo vršilo v seminarski dvorani univerze (I. soba št. 69) predavanje univ. prof. dr. Aleksandra Bilimoviča o racionalizaciji gospodarstva. Začetek ob 19. Vstop prost.

* **Predavanja v društvu „Soča“** se prične v soboto 16. t. m. Vršila se bodo vsako soboto v salonu pri „Levu“ na Gosposvetski cesti ob pol 21. To soboto bo predaval g. Podbevšek o panevropskem gibanju.

* **Obravnava v aferi Plemelj—Pustoslavšek** bo v petek 22. t. m. ob pol 12. pred okrajnim sodiščem v Ljubljani v razpravnih dvorani št. 38.

* **Po nepravilnosti prišel ob roko.** V neki ljubljanski tvornici je prišlo predvčerajšnjim popoldne do hude nesreče, katere žrtev je bil 27-letni knjigovodja Herman Šolar, stanujoč na Sv. Petra cesti. Šolar

V SENCI YOSHIVARE! Jutri!
KINO DVOR

je imel opravka pri nekem stroju. Stroj, ki je bil v pogonu, pa je Šolar nenadoma pograbil za roko in mu v hipo odtrgal levo roko nad komolcem. Navzlic strahovitim bolečinam je Šolar odskočil in odhitel na prosto. Ko so drugi opazili Šolarja vsega okrvavljenega, je nekdo hitro telefoniral po rešilni avto. Šolar sam je hitel na cesto, kjer se je sam vsedel v avto, ki ga je nemudoma prepeljal v splošno bolnico. Ubogemu mladeniču so v bolnici amputirali roko tik ob rami.

* **Konj z zlomljenim nogom na ulici.** Na Miklošičevi cesti tik justične palače se je predvčerajšnjim pripetila huša nezgoda. Okrog 10. je privozil po asfaltirani cesti z enovprežnim vozom posestnik A. Borštner iz Vrhopola pri Rafočah. Na polski cesti pa je konjicu nenadoma spodrsnilo, da je padel ter obeležal z zlomljeno nogo. Okrog ponesrečenca živali se je pričela takoj zbirati množica ljudi in so nekateri skušali spraviti žival pokoncu. Ves trud pa je bil zaman. Slednjič je prišel konjač, ki je moral konja z zlomljeno nogo usmrtiti. Posestnik Borštner je ponesrečenega konja kupil šele pred nekaj dnevi na seimu v Kamniku in je oškodovan za 1500 Din.

* **Onemogla ženska na altarju.** Včeraj popoldne je pristopila na Tavčarjevi ulici starejša ženica, ki se je očitno vsa onemogla ustavila pred nekimi nianimi vrati in se kmalu zgrudila na tla. Okrog revice so se pričeli zbirati pasamni, ki so jo skušali spraviti zopet pokoncu, pa ni šlo. Stražnik je moral obvestiti rešilno postajo in je bila onemogla ženica prepeljana z rešilnim avtom v splošno bolnico. Bila je to 68-letna Tereza Kržišnikova, ki tava na stara leta okrog in je brez stalnega bivališča.

* **Plašč so mu odne-li.** Trgovski potnik France P. je poselel predvčerajšnjim v Kovačevi gostilni v Kolodvorski ulici. Bil je nekoliko dobre volje in zaradi tega ni baš preveč pazil na svoj dežni plašč, ki je visel na kluku. To se mu je pa brdko maščevalo, kajti v ugodnem trenutku je smuknil v gostilniško sobo neznan tat. Pograbil plašč in že tudi izginil. P. je tatvino opazil šele okrog popoldneva, ko o tatu že ni bilo ne duha ne sluha.

* **Čevljarska združba v Ljubljani** vljudno vabi člane na važen zadržni sepostanek, ki bo v nedeljo 17. t. m. ob 8. dopoldne v salonu pri „Lozariju“ v Rožni ulici. Dnevni red: poročilo o davkih, poroči-

lo o čevljarskem kongresu v Beogradu, šušmarstvo, raznoterosti. 1446
 u— Plesna vaja SO Preporoda bo danes ob pol 20. v areni Narodnega doma. 1447

Iz Maribora

a— **Obisk graškega župana v Mariboru.** Dolgoletni župan mesta Gradca, Vincenc Muchitsch, se pripelje skupno z orkestrom graške opere, ki priredi prihodnji teden koncert v Mariboru, da zopet obišče Maribor. Graški župan Muchitsch je rojak iz Sv. Lenarta v Slov. goricah ter je bil svojčas zaposlen v Mariboru kot pekovski pomočnik, a se je pozneje posvetil političnemu življenju v delavskem gibanju ter je že dolgo časa deželni poslanec in župan mesta Gradca.

a— **Iz poslovnega sveta.** Pri okrožnem sodišču v Mariboru je bila te dni sklenjena poravnava v konkurzni zadevi mariborske slovenske tvornice perila Maks Durjava & drug. Tvornica, ki je poprej zaposlovala že po par sto delavk, je sedaj že skoro sedem mesecev počivala. Po potrditvi poravnave bo pričela zopet z obratom, kar je z narodnogospodarskega vidika toplo pozdraviti. Tovarno je prevzel g. Durjava s slovenskim konzorcijem in je bil pri tem izločen neki dunajski podjetnik, ki se je prvotno mislil udeležiti te akcije.

a— **Iz gledališča.** Jutri bo koncert go Pavle Lovšetove, odlične koncertne in operne umetnice—sopranistinje. Pela bo pesmi, ki je nastopila z njimi na svoji zmagovalni ameriški turneji, ki je zadelila tamošnje občinstvo in kritiko. Pri klavirju g. prof. Mirk. Večer bo brezdomno prvovrsten umetniški dogodek. Koncert bo za B. abonente. — V nedeljo popoldne ob 15 se bo urizorila opereta „Piskrovec“, zvečer pa vesela Cankarjeva farsa „Ponižanje v dolini šentflorjanski“ po znanih cenah. Za obe predstavi veljajo kuponi.

a— **Predavanje dr. Tume v Mariboru.** Znan alpanist, g. dr. Henrik Tuma, bo na povabilo zimsko-sportnega odseka SPD Maribor—Ruše predaval dne 18. t. m. ob 20. uri v dvorani Zadržne gospodarske banke o Triglavu in Bohinju pozimi. Predavanje bodo spremljale sklopitne slike o zimskih turah v triglavskem pogorju.

a— **K odhodu uradništva vel. županstva.** Včeraj so začeli zapuščati Maribor uradniki bivšega velikega županstva, ki so dodeljeni banski upravi v Ljubljani. Med drugimi je zapustil Maribor tudi tajnik vel. župana g. Vladimir Suša, ki je bil v Mariboru od začetka ustanovitve mariborske oblasti ter sodeloval pri njeni organizaciji. G. vladni tajnik Suša si je pridobil v Mariboru tekom večletnega uradovanja splošen ugled vsled svojega koncilijantnega nastopa ter je zlasti tudi v jugoslovensko-čehoslovski ligi kot bivši praški študent in velik prijatelj Čehoslovakov zelo energično sodeloval. Maribor bo odličnega upravnega uradnika težko pogrešal, posebnop pa tudi krogi jugoslovensko-čehoslovške lige, Ljudske univerze, koje zvesti prijatelj je tudi bil. Želimo mu tudi na novem mestu mnogo uspehov in enakih prijateljev, kot si jih je pridobil v Mariboru.

JAPONSKA NOČ! JUTRI!
KINO DVOR

a— **Za garažnega mojstra pri mestnem avtobusnem podjetju** je imenovan g. Nikola Mišljenović iz Zagreba.

Iz Celja

a— **Pogreb go Nendlova.** Včeraj dopoldne je pogrebni voz celjskega mestnega pogrebnega zavoda odpelal izpred poslopja Mestne hranilnice ob veliki udeležbi celjskega meščanstva blagopokojno go Antonijo Nendlovo in jo prepeljal v St. Jurij ob južni železnici, kjer so jo še pred popoldnem položili k večnemu počitku. Naj ji bo lahka domača zemljica!

a— **Za četrto redno porotno zasedanje** v Celju je namesto sodnika okrožnega sodišča dr. Friderika Bračiča za namestnika predsednika porotnega sodišča imenovan sodnik okrožnega sodišča dr. Leopold Vičar.

a— **Smrtna kosa.** V mestni ubožnici na Slomškovev trgu je umrla 72-letna žena mestnega delavca Marija Senegačnikova.

a— **Prošnja usmiljenim svcem.** V St. Pavlu pri Prebrodu živi s svojo ženo 100-odstotni invalid Alojz Počivalnik, ki se ni na s čim hraniti in je prisiljen živeti v največji bedi. Pokojnine ozlroma invalid-

DIŠAVE SLON
 OTROŠKE NOGAVICE z igrom KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

DIŠAVE SLON
 OTROŠKE NOGAVICE z igrom KLJUČ

DIŠAVE SLON
 OTROŠKE NOGAVICE z igrom KLJUČ

nine ne prejema več, ker ga je komisija reducirala, čeprav je resno bolan. Bavi se s pletenjem košar, ki bi jih rad prodal, pa ne more najti kupca. Ima tudi citre, katere bi rad prodal ali pa zamenjal. Usmiljena srca naj blagovolijo nasloviti svojo pomoč na gornji naslov v St. Pavlu pri Prebodu št. 37, Savinjska dolina.

e— Bodite opretni pri strojih. Predvčerajšnjim je pomagal doma v Žalcu pri Celju svojem očetu pri rahljanju in čiščenju konjske žime 9-letni Ivan Jug, sin sedarskega mojstra. Po neprevidnosti je začel z desno roko med zobovje vrtečega se stroja, ki mu je močno razpraskal vso dlan. Pomoč je moral iskati v celjski bolnici.

e— Nevarne opekline. V celjsko javno bolnico je prišel iskati zdravniško pomoč 40-letni Alojz Senica iz Zagorja, okraj Kozje, ki ima po vsem obrazu in po zgoranjem delu telesa obšutne opekline. Senica je pred dnevi nekoč spal v svoji izbi, v katero se pride samo skozi kuhinjo, v kateri se je baš tedaj kuhala hrana za svinje. Na neznan način se je vnel kup drva in del pohištva v kuhinji ter je nastal drhten ogenj. Senica se ni mogel rešiti drugače, kakor skozi plamen v kuhinji. Pri tem je dobil hude opekline.

Iz Škofje Loke

— Podraženje jajc. Jajca, ki jih v poslednjem času ne v trgovinah ne na tedenskem trgu ni lahko dobiti so se dvignila v ceni na 1.75 Din za komad. Kakor kaže, bodo v decembru še dražja.

— Cigani se v večjih in manjših skupinah pojavljajo zadnjih 14 dni v Škofji Loki in okolici. Posebno glasna je bila skupina, ki je v torko popoldne med vršcem in prekanjem mešetarila za konja.

Iz Kranja

— Francosko predavanje. Francoski krožek vabi prijatelje francoskega jezika k predavanju, ki ga bo imel lektor ljubljanske univerze g. prof. Vey v petek, dne 15. t. m. ob 6. popoldne v prostorih tukajšnje gimnazije.

— Avtobus k gledališkim predstavam. Avtoprometna družba (Paar & Stravs) namerava uvesti redne avtobusne vožnje k gledališkim predstavam v Ljubljano. Prvi bo vozil avtobus v soboto 16. t. m. ob pol 19. izpred »Stare pošče« direktno v Ljubljano. Vračal se bo ob pol 24. izpred opernega gledališča in se bo ustavil tudi pred kavarno »Evropa«.

— Hlase poselnike, ki še niso plačali vodovodne naklade za tekoče leto, poziva mestna občina, da to takoj stori.

— Proračuna na vpogled. V pisarni mestne občine sta vsakomur na vpogled proračun mestne občine kranjske za leto 1930. In proračun občinskega cestnega odnosa za l. 1930.

Iz Litije

1. Vprašanje verouka na litijski šoli končno rešeno. Po odhodu prejšnjega litijskega kateheta g. Sladiča, ki je odšel na novo službeno mesto v D. M. v Polju, je ostalo mesto veroučitelja nezasedeno. Ker ni upanja, da bo prišel kmalu novi stalni katehet, so sešli na zadnjem duhovniškem sestanku zadevo takole: dopoldanske razrede bo poučeval g. Kralj, vpokojeni župnik iz Litije, popoldanske razrede pa gospod Širaj, župnik iz Save.

Iz Zagorja

z— Kolo jugoslovenskih sester prosi vsa plemenita srca, da prispevajo po svojih močeh k božičnici za revno domačo dečo. Darove v denarju ali blagu bodo zbiralce po hišah v soboto in nedeljo. Pomagajte oblačiti in obuti našo siromašno dečo!

z— Sokol v Zagorju ob Savi je 9. t. m. otvoril plesno šolo, v kateri iz prijaznosti poučuje br. Klum poleg navadnih tudi vse moderne plesne. Prihodnja plesna vaja bo v soboto, 16. t. m. ob 20., za začetnike pol ure poprej.

z— Dramski odsek bo v nedeljo 17. t. m. kot drugo predstavo v letošnji sezoni predvajal Meškovo dramo »Pri Hrastovini« Režija je v zanesljivih rokah učitelja Iv. Koprive. Začetek točno ob pol 20.

Iz Hrastnika

h— Kino Narodni dom predvaja v petek, soboto in nedeljo veliko dramo »Spis jonia«.

h— Za nedeljski koncert v Narodnem domu je že danes veliko zanimanje. Na razna vprašanja, kje se dobe vstopnice, odgovarjamo, da od danes naprej v Narodnem domu in pri pevcih.

h— Škrilatinke. Na škrilatinke je na novo obolela učenka I. razreda Frančiška Dobovšek, hčerka rudarja, stanujoča v Koloniji. Deklico so oddali v občinsko izolirnico.

Iz Trbovelj

z— Sokolska plesna šola, katere oficijelni del se je zaključil 12. t. m., je bila gotovo ena prvih v letošnji sezoni. Vodil jo je plesni mojster g. Jelčnik iz Ljubljane. Plesalo je okrog 30 — 35 parov. Plesne vaje se bodo nadaljevale brez učitelja. Ker je Sokolski dom zaradi priprave za akademijo zaseden, bo prihodnja plesna vaja 5. decembra.

z— Osebnost. Včeraj je zapustil Trbovlje rudniški inženjer g. Pavle Vrbič, da nastopi mesto obratovodje pri rudniku v Rajhenburgu. V Trbovljah je bil 5 let. Ves čas je bil marljiv sodelavec pri vseh na-

rodnih družinah, posebno pri srcu pa mu je bilo pevsko društvo »Zvone«, katerega predsednik je bil več let. Vsa društva ga bodo težko pogrešala. Zelo priljubljen je bil g. Vrbič tudi med delavstvom. V novem kraju in na novem mestu mu želimo obilo sreče in zadovoljstva.

Iz Novega mesta

n— Proslava 120letnice Ilirije oživljena, ki jo priredi podružnica Jugoslovenske Matice v Novem mestu v soboto 16. t. m. ob 20. v sokolski dvorani, počasti s svojo navzočnostjo tudi francoski konzul g. Neuville s soprogo iz Ljubljane.

n— Poroka. Poročil se je mehanik g. Josip Ferlič z gđ. Marijo Bonovo, hčerko posestnika in mlinarja g. Frana Bona iz Gornje vasi. Bilo srečno.

Iz Konjic

nj— Srebrno poroko sta slavila v Konjicah g. Josip Kangler in njegova soproga Agica. Še mnogo let!

Iz Ptuja

j— Ptufsko gledališče. Prvo gostovanje mariborskega gledališča bo danes, 15. t. m. Upričarila se bo melodijazna in zabavna Leharjeva opereta »Piskrovec«. Nastopi ves operetni ansambl in otroci.

j— Tat v stanovanju. Posesniku Martnu Štibiču v Pobrežju pri Ptujju je bila te dni iz nezaklenjenega stanovanja ukradena denarnica z zneskom 12.230 Din, katero je imel v notranjem žepu zimske suknje. Orožniki so aretirali neko sumljivo osebo ter jo izročili sodišču.

Sport

Lep uspeh Svobode v Avstriji

Ljubljanska Svoboda je gostovala v nedeljo ter na avstrijski državni praznik 12. t. m. v Knittelfeldu ter igrala s SK Red Star. Dosegla je oba dni nad vse častna rezultata. Z ozirom na to, da je bil Red Star štiri leta provincijalni prvak Štajerske ter je na svojih tleh porazil dunajski Red Star s 3 : 1, na Dunaju pa igral neodločeno, dalje da je Simmeringer Sport Vereinig porazil s 5 : 3, Hakoah (Wien) s 2 : 0, Kapfenberger SK s 1 : 1 ter si pridobil v raznih tekмах preko 30 pokalov, je uspeh ljubljanske Svobode brezdvomno zelo časten.

Svoboda še ni igrala tako lepo kot v Knittelfeldu. Prvi dan, ko so bili Svobodasi še od vožnje izmučeni so zgrubili z 2 : 3 (1 : 2).

V prvem polčasu so izvedli krasno igro, vse je funkcioniralo s tehnično kot kombinacijske strani. Napadi so se menjavali ter je Svoboda že v 6. min. dosegla iz kornerja gol, ki ga je sodnik zaradi rempjanja golmana ni priznal. V 9. min. doseže Svoboda po desnem krilu zopet gol. Moštvo Svobode je bilo kot celota izvrstno. Domačini so s svojim izbornim napadom v 31. in 38. min. dosegli dva gola.

V drugem polčasu je Svoboda nekoliko popustila ter je Red Star dosegel v 30. minuti tretji gol. V 30 min. doseže Svoboda drugi gol. Napadi se menjajo a rezultat ostane neizpremenjen.

Drugi dan so domačini nastopili v nekoliko izpremenjeni postavi. Tekma je s 3 : 3 (1 : 0) ostala neodločena.

Prvi polčas so prevladovali domačini ter diktirali tempo. Obrambi Svobode se je posrelo odbiti vse napade. Ze v 6. min. so domačini dosegli prvi gol.

V drugem polčasu je igrala Svoboda mnogo bolje, vendar pa je Red Star že v 6. min. dosegel drugi gol. Napadi so se menjali in Svoboda doseže v 10 min. prvi gol. Domačini močno napadajo ter dosežejo v 20 min. tretji gol. Drugi gol doseže Svoboda v 30 min. iz enajstmetrovke ter v 40. min. izravna. Zadnje minute Svoboda močno pritiska, a dobra obramba domačinov z izvrstnim vratarjem, ki drži vsako še tako lepo in ostro streljano žogo, vse ubrani.

Publike okrog 1000, zlasti mnogo Slovencev, ki so po dolgih letih prvič imeli prihodno poizvedati svoje rojake.

Tekmi je sodil dobro graški sodnik gospod Deutschmann.

Pri prihodu in odhodu so množice ljudstva navdušeno pozdravljale ljubljanske Svobodase.

Službeno iz LNP. (Kazenski odbor.) — Danes v petek, dne 15. t. m. ob 19. v mali dvorani Delavske zbornice seja kazenskega odbora Gg. odborniki se naprošajo, da zaradi nujnosti seji sigurno prisostujejo. Na sejo se vabijo igralci Marijetič Anton (Krakovo), Zupan Milan (Slavija), Seunig Vital (Ludvik), Batič Viktor (Svoboda), Kosmač Ludvik (Jadrani), Hassl Viktor, Pišek Matija, Zemljak Pavel (vsi Primorje). — Tajnik IL.

SK Ilirija (nogom. sekcija). — Seja načelstva bo danes, v petek ob 18.30 v kavarni »Evropa«. — V nedeljo 17. t. m. igra I. moštvo v Mariboru proti SK Rapidu, komb. rezerva pa v Trbovljah proti SK Dobrni. Sestave moštve v članski knjigi.

Nogomet v Sevnici. V nedeljo je gostovalo v Sevnici I. moštvo SK Celje, ki je nastopilo s štirimi rezervami. Rezultat 3 : 3. Domače moštvo SK Save je nastopilo brez svojega dobrega vratarja, ki ima bleširano roko. Tekma je bila veskrozi zanimiva in se je odigrala v ostrem tempu, ki ga je diktiralo domače moštvo SK Save, do konca. Kljub slabemu vremenu je bil obisk dober.

SK Slovan. Prva plesna vaja se bo vršila namesto v sredo, danes ob 20. v salonu pri Jerneju na Sv. Petra cesti.

Gospodarstvo

Letošnja vinska trgateg

Ivanjkevi, 14. novembra. Škoda, ki jo je pomlad zaradi hude pozebe prorokovali, se je povsod v ormoško-ljutomerskih vinogradih pokazala s malimi izjemami. Vrhu tega je v juniju nastopila močna peronospora, ki je v mnogih vinogradih vzela dober del itak bodega nastavka. Kar smo spomlad zaradi dolge zime zamudili, to nam je doprineslo poletje s krasnim vremenom, zlasti pa september in oktober. Grozdni nastavki, ki jih je v juniju napadla peronospora, so odpadli. pozneje pa se je trta lahko obranila vseh bolezni. Tako smo ob trgatvi imeli izredno lepo in zdravo grozdje in to pri vseh vrstah. Celo šipon, kolikor ga je bilo, ni pokazal skoro nikake gnilobe. Nekateri so pričeli s trgatvijo 10. oktobra (grozdje je bilo popolnoma zrelo), večina pa 16. oktobra. Ker se je krasno vreme tudi med trgatvijo obdržalo, smo dobili izreden produkt. Mošči so imeli največ 19—21 stopinj po klosterneburški tehtnici, izjemoma lepe lege in posebne vrste pa so seveda dale 22, 23 in še več stopinj sladkorja. V ormoško-ljutomerskem okolišju lahko cenimo, da je znašal donos okrog 5 hl na katastralno oralo. Bile so parcele, ki so dale tudi 20 hl na oralo, toda takih je zelo malo, zato pa je bilo več parcel, ki so dale komaj 3 hl na oralo. Ta množina pridelka je torej gotovo najmanjša od zadnje obnove vinogradov zaradi opustošenih stare trte po trtni uši.

Mali posestniki so imeli priliko svoje pridelke takoj prodati, če so bile količine tudi prav majhne po 7 do 8.50 Din za liter, kar so povečini tudi storili. Sortirana vina pa so bila prodana do 10 Din in še kaj več za liter. Po šmarnci ni bilo letos nikakega povpraševanja, dalravno je imela 20 stopinj sladkorja. Ljudje, ki so šmarnci nazvali nasprotnim nasvetom gojili, so sedaj v velikih težavah.

Mošt je zaradi ugodnega vremena prav dobro povrel, ne kaže več kisline, kakor je treba in se lepo razvija. Z gotovostjo je računati, da se bo tudi aroma krasno razvil. Starega letnika (l. j. 1928.) je še precej pri producentih, zlasti šibkejših vrst in se dobi od 5 Din navzgor.

Interesanti bodo imeli prvo priliko skupno pokušati nova vina na vinskem sejmu v Ivanjkevi, ki se bo vršil 10. decembra. Na tem sejmu se bo tudi videlo, kaj je še tu od starega letnika. Gotovo je, da bomo letošnja vina lahko prišli med najboljše v tem stoletju, zato bo vsakdo, ki kaj daj na pristno ljutomersko kapljico, kupil večji ali manjši sad, ali pa tudi več, ki ga bo apravil v kot svoje kleti.

—r.

z— Trgovanje s 20odstotnimi kronskega boni. Glede na omejitve pri sprejemanju 20% bonov za plačilo dolžnega davka je bilo v Sloveniji doslej mogoče vnovčiti le neznačen del priznanic. Finančni zakon za tehoče leto določa, da se je priznanice sprejemajo le za plačilo davčnih zaostankov do 1. 1928. in le od takih davčnih zaostankov, katerim so bile priznanice izdane, odnošno od njihovih dedičev. Te pogoje pa more pri nas izpolniti le malo davkoplačevalcev, ker se davki sproti izterjujejo in davčne uprave ne dopuščajo kopičenja zaostankov. Pri nas so davkoplačevalci davčne zaostanke za 1. 1928. in za prejšnja leta že davno poravnali in baš zaradi točnosti plačevanja davkov sedaj ne morejo vnovčiti bonov. Tudi davkoplačevalci, ki imajo plačati finančne kazni, ni mnogo. Ker pa sprejema finančna uprava te bone za plačilo finančnih kazni ne glede na koga plačilo, se je 20% priznanice polastila privatna spekulacija, ki pa ponuja za odkup le neznačen del nominalne vrednosti. Poleg tega kirijo gotovi ljudje vesti, da bodo ti boni izgubili vsako vrednost. Sprito te spekulacije je Zbornica za TOI v Ljubljani ponovno stavila finančnemu ministru predlog, naj se v nov finančni zakon sprejme določilo, da se boni sprejemajo namesto gotovine tudi za plačilo tekočih davkov, čeprav samo postopoma. Obenem je naprosila merodajne oblasti, naj se za orientacijo in pomirjenje prebivalstva oficijelno objavi, kako se namerava urediti likvidacija teh bonov. Sedanja spekulacija z boni je brez dvoma kvarna za lastnike bonov, ako jih bodo mogli v glednem času vnovčiti po nominalni vrednosti. Brez dvoma je, da se vprašanje likvidacije ne bo moglo končno veljavno rešiti tako, da bodo imeli koristi od nje le osebe, ki niso v redu plačale davkov ali so zakrivilo kako kaznivno dejanje, zato svariimo pred prenezanje prodajo bonov.

— Stanje Narodne banke. V izkazu Narodne banke od 8. t. m. v glavnem ni opaziti bistvenejših sprememb. Glede na likvidnost našega denarnega trga je stanje menitega portfelja ponovno nazadovalo za 18 milijonov Din in znaša 19045 milijona Din, to je za 156 milijonov Din manj nego lani ob istem času. Odkup deviz je bil tudi v prvi četrtini tek. meseca večji nego prodaja in so se devizne rezerve ponovno povečale za okrog 14 milijonov Din. Zirovne vloge so sicer nekoliko nazadovale, vendar znašajo še vedno preko 1 milijarde Din (brez državnih dobrotmetij). — Stanje od 8. t. m. je bilo naslednje (vse v milijonih Din): v oklepajih razlike napram stanju od 31. oktobra): Aktivna: kovinske podlaga 393.1 (+ 4.3), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1267.0 (+ 9.4), posojila na menice 1304.5 (— 18.2), lombard 265.5 (+ 0.2); pasiva: obrok bankeov 5807.6 (+ 34.8), zirovne obveznosti napram državi 138.1 (— 7.8), ostale zirovne obveznosti 1008.8 (— 8.0), razne obveznosti 135.8 (+ 16.7).

— Razstava perutnine v Novem Sadu. V nedeljo 17. t. m. se bo v Novem Sadu otvorila prva mednarodna razstava razne perutnine in golobov, ki bo trajala 4 dni. Pripravne so v polnem teku ter je doslej že prijavljenih 30 skupin s 50 različnimi pasmami. Našo domačo štajersko pasmo bo razstavila naša največja vzgojna farma za perutnino Novošaleško perutinarstvo grofa Herbersteina in perutninarstvo J. Mursca iz Ljutomer. Največ razstavljalcev bo zastopanih s pasmo beli Leghorn in Plymouth. Prirediteljem razstave je kmetijsko ministrstvo dalo kredit od 20.000 D'n. baška oblašt 10 tisoč in mesto Novi Sad 5.000 Din. Posetniki razstave imajo na podlagi legitimacije 50% popust na železnicah.

— Ivanjkevi. Tukajšnja vinarstva za druga Jeruzalemčani priredi svoj vsakoletni vinski sejem in razstavo letos dne 10. decembra. Prepričana so le vina iz ormoško-ljutomerskih vinogradov.

— Zvišanje diskonta v Belgiji. V zvezi s likvidnostjo na vseh evropskih denarnih

Jaz sem izkusila,

in vse svarim, da napačno štediti. Zdravje čez vse! Ne gledam na dinar, če gre za dobrobit moje družine! Zato pijemo že mesece samo kavo Hag. In kako dobro se počutimo! Kako izborno gre v slast, ko smo zagotovljeni, da ne uživamo kofeina, kateri nas spominja na volka v ovčji koži. Tako, tako... tudi jaz bi želela od Tvojih izkušenj nekaj pridobiti. Takoj spotoma si kupim zavitek te kave Hag. Se že spominjam, da sem neke čitala: »Kava Hag je pravi blagoslov za človeštvo.«

BON
Ta bon daje pravico na polnino prost
BREZPLACEN VZOREC.
Prosim, da ga odšlete in poljete s Vašim
točnim naslovom na
KAHA HAG, d. d., Zagreb, Tomšičeva ul. 4.

Kava Hag varuje srce in živce!

tržiših je sedaj tudi Belgija znižala diskontno obrestno mero od 5 na 4½%.

Borze

14. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah na Berlin, Prago, Newyork in Trst. Privatna ponudba je krila potrebo v Newyorku. Trst v Budimpešti. Glede na čvrsto držanje švicarskega franka so tečaj deviz nekoliko popustili, in sicer Trst na 296.96, Praga na 167.4, London na 275.75 in Dunaj na 7.9507.

Zaradi velikega povpraševanja in pomanjkanja razpoložljivega materiala je danes Vojna škoda na zagrebškem efektumem tržišču ponovno v ceni poskočila za več dinarjev. Za arangement se je trgovalo po 438 do 438.5, za kaso po 438 in 438 in za februar ex coupon po 414, dočim je za december notirala 441 — 443. Tudi ostali državni papirji so čvrsti. Investicijsko posojilo je bilo zaključeno po 85.28, agrarne obveznice pa so se trgovale po 82. Zasebne vrednote so ostale zanemarljive. Med bančnimi papirji so bili zaključki v Unionbanki po 202, v Pradedionu po 906 in v Srpski po 157. Med industrijskimi papirji je Sečerana v skladu z inozemskimi borzami popustila kar na 377.5 — 380 brez prometa. Zaključena je bila samo Trboveljska po 458.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam. 22.83, Berlin 13.50—13.54 (13.525), Bruselj 7.9101, Budimpešta 967.5 (990.5), Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9507, London 275.35 — 276.15 (275.68), Newyork 56.34 — 56.54 (56.44), Pariz 222.68.

Zagreb. London 275.35 — 276.15, Newyork 56.34 — 56.54, Pariz 221.68 — 223.68, Milan 295.05 — 297.05, Curih 1094.4—1097.4, Berlin 13.51 — 13.54, Dunaj 7.935 — 7.965, Praga 167 — 167.80.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.155, Newyork 515.95, Pariz 20.31, Milan 27.01, Madrid 72.00, Berlin 123.36, Dunaj 72.53, Praga 15.285, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.15.

Elektri. Ljubljana. Vojna škoda 438 blago, za december 442 blago, za februar 413 blago, Celjska 170 denar, Ljubljanska kreditna 123 den., Pradedion 905 den., Kreditni zavod 170 den., Veče 180 den., Ruše 250 — 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzma 437 — 439, kasa 437 — 439, za december 441 — 443, za januar 442.5 denar, za februar ex coupon 413.5 — 415, investicijsko posojilo 85.25 — 85.5, agrarne 52 do 52.5; bančne vrednote: Pradedion 905 do 910, Union 202 — 203, Srpska 157 — 157.5, Zemaljska 127 — 131, Narodna 8200 denar, Jugo 83 den., Ljubljanska kreditna 123 den., Poljo 16 — 17; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 den., Gutmann 185 — 190, Slaveks 97 — 100, Slavonija 150 den., Drava 320 — 330, Sečerana 377.5 — 380, Brod vagon 145 denar, Veče 132 denar, Isis 19 den., Dubrovačka 430 — 475, Oceanija 180 do 200, Trbovlje 458 — 460.

Beograd. Vojna škoda 433 — 437, za december 436 — 439.5, investicijsko 84.75 do 86, agrarne 52 zaklj., Narodna banka 8270 do 8280.

Blagovna tržišča

Les

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendence nespremenjena. Zaključenih je bilo 5 vagonov bukovih drv in 2 vagona bukovih neobrobljenih plohov. — Izvoz bukovega lesa se letos nikakor ne more oživeti, dočim se je lani v tem času baš pričela sezona za bukovino. Nasprotno pa je po hrastovini le-

tos stalno živahno povpraševanje in so tudi cene rezani hrastovini za letošnjo sezono prav ugodne. Mehki in stavbni les sedaj ni sezonsko blago in se kupuje le za trenutne potrebe konsuma. Za drva pa je zanimanje dalje prav ugodno.

Žito

+ Žitni trg. Po močnem padcu cen se je včeraj decemberska pšenica na čičaški borzi zopet okrepila od 112½ na 114 in tri osminke centa. Tudi v Budimpešti se je danes pšenica za mare zopet dvignila od 22.33 na 22.80 pengő. Vzrok zadnjega padca leži predvsem v tem, da Amerika ne more svojega, sicer ne preveč znatnega presečka, izvažati v Evropo, ki je zaradi ugodne letine dobro preskrbljena. Zedinjene države in Kanada so letos izvozile v Evropo komaj 7½ milijona kvartarjev pšenice napram 16½ milijona v istem času prelet leta. Nasprotno pa je Argentina izvozila v istem času 7½ milijona kvartarjev napram 2½ milijona lani. Pri nas je po večeršnjem nazadovanju cen nastopil nekaj več pomirjenja, vendar je trgovina dalje rezervirana, promet pa minimalen. Tudi producenti čakajo boljše cen, ker pri sedanjih nočejo prodajati. Baška vagona pšenica stane trenutno okrog 150 Din (težje blago tudi do 187.5). Umetno sušena koruza velja 136 Din, času primerno suha s kakovostno garancijo pa 110 Din za 100 kg.

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendence za žito mlačna. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (elov. post., mlev. tar., plač 30 dni): baška, 79 kg 240 — 242.5, baška, 78 kg 237.5 80 kg 237.5 — 240, sremška, 78 kg 230 do 232.5, slavonska, 77 kg 220 — 222.5; ri: baška, 72/73 kg 200 — 202.5; moka: »0c, fco Ljubljana 355 — 365; koruza: baška, umetno sušena 195 — 197.5, po mlevski tarifi 192.5 — 195, času primerno suha s kakovostno garancijo 170 — 175; žitkva: baški 245 — 247.5; oves: baški, 63/64 kg 195 — 197.5 Din za 100 kg.

+ Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Tendence mlačna. Promet: 20 vagonov pšenice, 22 vagonov koruze in 11 vagonov moka. Pšenice: baška, 77 kg 177.5—182.5; 78 kg 180 — 185; banaška 175 — 180. Koruza: baška 97.5 — 102.5; za december-januar 112.5 — 117.5; umetno sušena 132 do 135. Moka: baška »0c 230 — 300; »2c 265 — 275; »5c 235 — 245.

+ Dunajski blagovni sejem (13. t. m.) Dozgod 11212 komadov, od tega 2686 iz Jugoslavije, 2390 iz Poljske in 4964 iz Madžarske. Promet je bil v počelku živahen, ponekaj pa je popustil. Mesni prašiči so se podražili za 5—10 grošev, pitane svinje pa za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 1.85 — 2.00, angleške križane 2 do 2.40, kmetijske 1.85 — 2.05, mesne 1.95 do 2.75.

Živina

+ Dunajski vinski sejem (13. t. m.) Dozgod 11212 komadov, od tega 2686 iz Jugoslavije, 2390 iz Poljske in 4964 iz Madžarske. Promet je bil v počelku živahen, ponekaj pa je popustil. Mesni prašiči so se podražili za 5—10 grošev, pitane svinje pa za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 1.85 — 2.00, angleške križane 2 do 2.40, kmetijske 1.85 — 2.05, mesne 1.95 do 2.75.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zaveš v Ljubljani, 14. novembra 1929.

Višina barometra 808.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper	Rel. vlaž. %	Smer vetra in brzina v m. in sek.	Oblačno 0-10	Padavine	
Opazovanja							Vrsta	v mm do 7. avg.
Ljubljana		748.6	7	40	NE 2	10		
Maribor		749.8	7	90	mimo	10	Dež	33.5
Zagreb		748.7	9	90	mimo	10		14.0
Beograd	8.	751.7	12	88	ESE 8	9		6.0
Sarajevo								.
Dubrovnik								.
Skopje	7.	756.2	10	40	mimo	10		.
Split		748.7	15	70	SSE 14	10		0.2

Iz življenja in sveta

Kje pišejo v Evropi največ pisem?

»V Avstriji« odgovarja letno poročilo avstrijske poštne uprave, kajti iz števil v tem poročilu je razvidno, da odpade

na vsakega prebivalca v Avstriji letno 22,8 pisma, na Holandskem 19,6, v Švici 17,2, na Angleškem 12,2, v Nemčiji 11, v Italiji komaj 3,9.

da navedemo samo nekatere države. L. 1928. so odpremlili v Avstriji 641 milijon 700 tisoč domačih pisem na domače naslove, v inostranstvo 194 milijonov 266 tisoč pisem, iz inostranstva pa je dopotovalo 117.639.000 pisem. Letala so prevozila 92.605 kosov, cevna pošta je odpremlila 9.297.428 kosov. Primerjanje teh števil s številkami prejšnjih let kaže napredek. Večino pošte so odpravili železnica, avto, letalo, vendar je v oddaljenih provincah cialnih krajih v rabi še nekaj »predpotopnih« prevoznih sredstev, konj, volov, čolnov, človeških hrbtov itd.

Za pisemski promet so lansko leto porabili

536.397.901 poštne vrednotne skupni vrednosti 74.092.137 šillingov. In sicer navadnih znamk 437.212.900 kosov, zračno-poštne znamke 470.625 kosov, ostalo pa v drugih vrednotnicah. Največ poštne nabiralnikov ima seveda Dunaj, namreč 7717, najmanj pa celovško pošto okrožje, namreč 1217. Statistiki sicer niso prebrali pošte, ker ne smejo, vendar postavljajo trditve, da

število ljubezenskih pisem čim dalje bolj pada,

to pa sklepajo iz tega, ker so rožnati ovitki že skoraj izginili iz prometa. Po drugi strani pa dokazuje naraščajoče število na stroj pisanih naslovov, da postaja moderni človek vedno bolj stvarjen, suhoparen in trgovski, kar bi bilo v skladu z izginevanjem parfumi-ranih pisem.

Suzanina kopel v sodu vina

Genovskemu železničarju Fernandu Cacaliju so dobri ljudje nanesti na nos, da se njegova žena zabava z lastnikom bližnje gostilne, kadar možiček opravlja svoj težki posel na progi Genova-Firenze. Cacali se je nekega dne odpravil v službo, žena pa k svojemu prijatelju v vinski klet. Varani mož se je ob desetih zvečer vrnil domov, žene pa seveda ni našel. Zato je šel v gostilno, ki je bila sicer že zaprta, vendar pa je trkal toliko časa, da mu je gospodar odprl. V ljubosumnosti je robantil po kleti in iskal nezvesto ženo, toda brez uspeha. Že mu je grozila sramota, kar se je mimogrede in le slučajno ozrl v polno kad toskanske črnic in glej v vinski kopeli je sedela ljubljena ženičica in se do vrata potapljala v rujno kapljico. Kaj je bilo potem, naš vir ne pove in italijanski list, iz katerega posnemamo to mično dogodbico, vredno Bocaccijevega peresa, tudi ne pove, da-li je galantni gostilničar od tega dne še točil toskansko črnino.

Neverjetna lahkovernost

Oblati v Užgorodu (Podkarpatska Rusija) so zapleli zakonski par Uljaky, ki je iz bednih služkinj izmamljal denar na zelo rafiniran način. Sleparska zakonca sta služkinjam obetala, da jim s čarovnijami preskrbita ženina ali vrtna brezvestnega ljubimca. V ta namen je morala žrtev plačati po 100 do 500 Kč po višini prihrankov, ki sta jih Uljakyjeva baje uporabljala za nakup posvečenih sveč, črnih kokoši in podobnih stvari, neobhodno potrebnih pri uspešnem čaranju. Sodišče je doslej ugotovilo preko 30 žrtev lahkovernosti, ki so nasledle premetenima sleparjema.

Dr. Curtius,
novi nemški zunanji minister.

Mesto beračev

Angleški potopiselec Whitley poroča o prastarem mestu ležečem v Notranji Mongoliji ob karavanski cesti Peking-Kalgan. Mesto samo je v razvalinah že iz dobe Džingiskana in so se šele v novjšem času v njegovih ruševinah naselili berači, gobavci, pohabljeni, slepci in drugi taki nesrečniki, izločeni iz človeške družbe. Za življenje teh jadnikov skrbe mimoidoče karavane in trgovci iz Kalgana. Vsak izmed kalganskih trgovcev določi reden mesečni prispevek za dobro organizirano beraško mesto, ki ima svoj mestni svet ter župana, ki nadvse modro skrbi za blaginjo svojih someščanov. Dogodilo se je že, da je kak trgovec iz gole skoposti odklonil stalni mesečni prispevek mestu beračev, nakar je župan takoj poslal v mesto po deset beračev z najgusnejšimi ranami, z garjami in gobami. Ti so sedli pred lokal dotičnega trgovca in beračili pri mimoidočih. Vsak se je že na daleč izogibal nevarnega stika z gobavo družino, zato tudi v trgovino samo ni bilo žive duše. Trgovec je moral takoj podvojiti pristojbino beraškemu mestu ter plačati desetorici njihov trud. Kjer posreže vmes oblast in razžene beraške teroriste, se ti maščujejo trgovcu na ta način, da po noči prinesejo pred vrata prodajalnice nakazno truplo kakkega gobavca, kar ima seveda še hujši učinek in gotovo omeči zakrknjeno srce najhujšega skopuha.

Dobičkanosna ječa

Gospa Ester Evans-Wilsonova sedi ta čas v ječi. Obsodili so jo na pol leta, ker je ustrelila svojega moža. Pol leta za takšen zločin je malo, toda ameriški paragrafi imajo svoje muhe. Sicer pa je Wilsonova zelo podjetna ženska in to še zdaj, ko ji je že skoraj 50 let. Pred mnogimi leti je bila prva bela ženska, ki je vodila lovsko ekspedico v notranjost Afrike. Na drugem potovanju je pridrila skoraj do Severnega tečaja. Celu v ječi ne more krotiti svoje podjetnosti. Dan za dnem vzdržuje zveze z borzo in kupci, je, ki se jih udeležuje, uspevajo izboriti. Se celo sedaj, ko doživlja ta vrsta trgovine strahotne milijardne izgube, se je znala ubraniti skode. Čez kratek čas jo izpuste na svobodo in bo začela lahko novo življenje. To ji ne bo težko, kajti z borznimi spekulacijami si je bila nabrala 300.000 dolarjev čiste ga dobička — nota bene v ječi... Pa naj še kdo reče, da ni Amerika dežela čudovitih možnosti!

S podmornico okoli sveta

Francoske ladjedelnice so izgotovile največjo in najpopolnejšo podmornico sveta, ki bo v kratkem odpotovala na pot okoli zemlje. Podmornica, ki ima ime »Surcouf«, je dolga 160 m, široka 30 m in ima v svojem trebuhu prostora za 150 ljudi. Pri gradnji so uporabili vse pridobitve svetovne vojne in je ladja opremljena z najmodernejšimi napravami. Njena velika prednost je tudi to, da se lahko potopi v morje za 40 m globlje, nego je to mogoče drugim podmornicam. Urejena je tudi za pogon in gibanje nazaj, za kar tudi doslej niso bile urejene podmornice. Zavoljo svoje velikosti lahko vzame s seboj pogonskega goriva za 20.000 km in ji zato ni treba pristati dokler ne prepluje te daljave. Ker je zemeljski ravnik dolg 40.000 km, bi morala »Surcouf« na poti okoli zemlje pristati le enkrat, da vzame kuriva za drugo polovico poti.

Hodgson,
bivši angleški odpravnik poslov v Moskvi, je bil imenovan za angleškega poslanika v toskani. Hodgson izborna obdobja ruskim in vojni za spretnega diplomata.

Boj za točnost v družabnem življenju

Stalno še prevladuje zmotni nazor, da je točnost v družabnem življenju brezpomembna in neumestna. Redko kdo se drži ure v družabnem življenju, češ da ni lepo, ako pride človek točno na veseličo, na domačo zabavo ali celo v gledališče. Proti taki mu naziranju, ki se je razpaslo v pravo nadlogo družabnosti, se je v New Yorku upravičeno uprla »Zveza roditeljev« in to samo iz vzroka, ker morajo mlada dekleta na plesih čakati po cele ure, predno se nabere toliko plesalcev, da je vsaj večji del deklet preskrbljen. Navadno prihajajo gospodje zelo pozno na zabave — šele okoli polnoči, ali pa še kasneje — in se izgovarjajo, da prej niso utegnili zavoljo obilnih poslov. Ves predpolnočni čas se morajo mlade dame dolgočasiti, da so že pošteno utrujene in site zabave, še predno so prišlo do plesa. Da se temu odpomore, so se vplivne osebnosti newyorške družbe zavzele za to, da se

vsaka zabava prične točno ob 20. uri zvečer. Kdor zamudi ima kasneje pristop na veseličo le proti dvojni vstopnini. Vstopnica je v tem primeru druge barve, ki vsaki dami pove, da je nositelj omalovažuje damsko družbo in se ji posveča šele, ko odpravi svojo dolžnost do kluba ali do kavarniškega omizja. Zamudniki bodo tedaj deležni bojkota s strani lepšega spola in »Zveza roditeljev« upa, da jim bo prešlo veselje do doslednega zamuja, ki je prej znak neolikanosti nego dobre vzgoje.

Vedno enaki

Praški humoristični list »Glas iz Jeriha« je z nenavadno bistroumnostjo pogodil bistvo spora med Židi in Arabci v Palestini. G. Kraus, ki izdaja ta list, je nesporno dognal, da so edini krivci krvavih nesporazumov v Sveti deželi Arabci. Ko je namreč Anglija ustanavljala svobodno židovsko državo, so ji svetovne židovske organizacije obljubile, da bodo v novi državi ustvarile mogočno industrijo, ki bo zaposlila vse židovske delavce in zalagala izdelki ves Vzhod. Po dveh letih svobode pa navzlic obljubam še ni bilo sledu o kakih palestinskih industrijah. Na vprašanje angleške vlade je židovski narodni svet odgovoril, da za ustvaritev industrije nima potrebnega kapitala. Vlada se je potrudila, našla potrebni denar in sezidala tvornice po raznih krajih Palestine. Zdaj je narodni svet zaprosil še strojev in jih je zopet točno dobil. Minulo je zopet par let, toda o izdelkih nove industrije še

MICHELISOVA MOČILANA
KUDELJE I TVORNICA
UŽETA D. D.,
Stara Palanka, Bačka
poštni predal 17
ustanovljena 1884
priporoča po konkurenčni ceni

vrvi

za transmijske pogone

kakor različne vrvi za dvigala, ladje in splave iz prvovrstne bačke konopljice tehnično najpopolnejše dovršene v različnih dimenzijah.

Specijaliteti: transmijske vrvi z patentiranimi spojkami (Seilschloss).

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 12. novembra so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— 30.912, 84.631.

Din 500.— 5.701, 5.742, 5.775, 7.502, 7.540, 7.578, 7.671, 7.677, 14.142, 17.933, 17.945, 20.043, 20.049, 20.144, 30.934, 30.988, 34.606, 34.663, 34.710, 34.719, 34.797, 40.509, 40.553, 40.562, 40.565, 40.587, 53.449, 53.462, 55.887, 58.228, 58.236, 58.350, 66.618, 66.632, 66.664, 66.698, 84.509, 91.711, 91.717, 91.759, 91.793, 99.737, 99.760, 99.783, 99.832, 99.842, 99.897, 100.703, 100.704, 103.103, 103.124, 103.128, 103.149, 103.194, 109.744, 109.780, 109.837, 109.845, 115.618, 115.620, 115.697, 120.121, 120.135, 120.154, 120.166, 120.181, 120.292, 123.854, 123.855, 123.875, 123.876, 123.881.

Žrebanje se bo vršilo od 8. decembra vsak dan. — Onim, ki jim bodo srečke izžrebane za mali dobiček, bomo zamenjali srečke za neizžrebane, da jim omogočimo igranje na visoke dobitke. To pa brezobzorno in le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago. Izžrebane srečke nam je treba takoj vpsolati.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Turška republika je proslavila te dni sedemletnico svojega obstoja

na celo svetovno mačo. V Angorji se je vršila ob tej priliki velika defilacija črt pred državnim predsednikom in diktatorjem Kemalom pašo, čigar energiji se mora država zahvaliti, da vstopa čim dalje bolj v krog civiliziranih in močnih držav. Slika nam kaže jančarsko vojsko v sprevodu, ki koraka mimo ustvaritelja moderne Turčije.

Oslp Dimov:

Vera v žensko

»Draga, visoko spoštovana gospa! Včeraj se je obnovil dan, ko sem bil pred letom dni tako srečen, da sem se seznanil z Vami. Ta misel mi ni dala miru. Romal sem brez cilja po ulicah in ponoči sem stal pod Vašim oknom. Zastor se je rahlo premikal, v hiši je vladala tema. Spali ste. Bil sem srečen, da smem Vašemu čistemu spanju prisostvovati vsaj od daleč. Ali bom doživel jutri to radost, da Vam bom smel gledati v lepi obrazek? Ali pojutrišnjem? Vaš nesrečni Oswald.«

Gospa Greta, ki je bila že tri leta poročena, je otožno vzdihnila, ko je prebrala to pismo. Stopila je pred zrcalo in se prepirala, da je nje obrazek res lep. Sedla je počasi k mizici in napisala:

»Dragi Pavel! Čeprav je jutri četrtek, se ne morem srečati s Teboj. Moja prijateljica je zbolela in jo moram posetiti. Ali ne bi preložila najinega četrta na petek? Samo Tvoja Greta.«

Potem je vzela drug list papirja in napisala:

»Dragi Fric! Čeprav sem ti obljubila, da bom v petek s teboj, ne morem priti, ker gremo v goste k družabniku mojega moža. Bržkone se ne bova videla pred ponedeljkom. Ne pozabi me! Tvoja Greta.«

Potem je stopila k telefonu, se dala zvezati in spregovorila v aparat samo nekoliko besed:

»Oton? Jaz sem. Danes zvečer ob osmih.«

Ko je opravila vse te posle, se je vsedla udobno v stol in prebrala še enkrat Oswaldovo pismo. Globoka turobnost nevrčane ljubezni je vstajala iz njegovih vrst in jo premagala. Sedela je tiho, zatopljena v misli, z vlažnimi očmi, in ko je slučajno pogledala v zrcalo, je zapazila, da je postal nje poduševljeni obraz še lepši.

Oswald, mlad privatni docent in specialist za perzijsko keramiko iz petega in sedmega stoletja, je srečal gospo Greto šele dva tedna pozneje. V tem času ji je bil pisal spoštljivo-zaslanjana

pisma, podobna nežnim, plahim cvetkam, ki jih polagaš k nogam kakšne boginje.

»O Bog!« mu je dejala Greta, ko sta se srečala v družbi pri gospe B. »Vaša pisma me delajo boljše, čistejšo! Tako sem vam hvaležna zanj!«

Stisnila mu je nalahko roko in on je vzdrgel od ljubezni in sreče: »Če bi vedeli... Če bi samo mogel...« je zajecjal.

»Kaj? Kaj pa?« je vprašala.

»Umiram od ljubezni do vas,« je stisnil iz sebe. »Ne delam, ne živim več, odkar sem vas videl takrat, pred letom dni! Sem ob koncu svojih moči. Rotim vas, odgovorite mi: Ali smem upati...«

»Kaj?« je vprašala tiho, ne da bi mu odtegnila roko.

Privatni docent je dejal: »Vem, da spoštujete svojega moža. To je časti vreden človek. Drugi ženski bi morda govoril drugače. Toda vi! Moj Bog! Vi ga vendar ne boste goljufali!...«

»Seveda ne...«

»O tem ni niči govora! Sicer bi ne

bili moj ideal!«

»Kaj bi bilo storiti?« je vzdihnila Greta z dovršeno turobnostjo kakšnega ideala.

»Ločili se boste od svojega moža, potem lahko midva...«

Ni mu dala, da bi izgovoril do konca. »Znoreli ste!« je dejala nehoti in se hitro odstranila.

Dva dni pozneje je vstopila vsa razburjena v Otonovo sobo.

»Klicala sem te najmanj desetkrat. Nisi se odzval. Ali si jezen name? Zakaj? Zaradi Frica? ... Toda nje nisem videla ves čas!...«

»Zaradi Frica?« se je čudil Oton.

»Ali zaradi koga drugega!...« se je hitro osvestila. »Saj vendar ne morem vedeti, kakšen strah se ti je spet prikazal...«

»Pavel, s katerim sem te srečal predvčerajšnjim...«

»Neumnost! Sama neumnost! Delaj mi scene, sedaj, ko sem vsa razbita, uničena!...« Zajokala je.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Oton nekoliko mileje.

»Oswald se je ustrešil! Sedaj, čez pol ure ga pokopljemo. Jaz, jaz... sem kriva njegove smrti! Jaz sem ga spravila tako daleč, da je izvršil samomor v tisti noči, ko sem pri gospe B. govorila z njim. Nikoli si ne odpustim. O! Kako me je moral ljubiti!«

In pripovedovala je o njegovih bogatih, vzvišeni ljubezni, o njegovih nežnih pismih in o tem, kako je stal ponoči pod njenim oknom.

Oton jo je poslušal začuden in nje prava, nepomešana tuga in nje opis velike, močne ljubezni, ki jo je zavrnila, se ga je čudno dojmilo in ga razvnel. A vendar jo je vprašal previdno in tenkočutno, kolikor je mogel:

»Toda, ljuba moja, čemu si se mi prav za prav otegovala? Zdi se, da ti vendar ni bil zoprni?«

Pogledala ga je s svojimi lepimi očmi, polnimi težkih solz, in dejala:

»Kako bi ne — saj je bil vendar edini človek, ki je verjel vame!...«

In ostala je ves do polnoči pri Otonu — da bi mu pripovedovala, kako globoko jo je ljubil Oswald. Popoldne je pripovedovala Pavlu.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON

blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Radio

Petek, 15. novembra.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: O Morsejevih značkih predava g. Povše. — 19: Gospodinjstva ura. — 20: Prenos iz zagrebškega narodnega gledališča: Dvočlanska opera »Rusalka«. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 16. novembra.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Delavsko predavanje. — 19.30: Nemščina. — 20: Reprodukcijska glasba. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 12.30: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Popoklanski koncert radio-orkestra. — 20.30: Večer aril. — 21.30: Koncert komorne glasbe. — BEOGRAD 12.40: Koncert radio-koarteta. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20.30: Večerni koncert. — 21.45: Poročila. — 22: Komedija. — 22.50: Godba za ples. — PRAGA 16.30: Godba za ples. — 19.30: Zabeležen večer. — 21: Narodne pesmi. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.20: Koncert hitre glasbe. — BRNO 16.30: Koncert iz Prage. — 20: Koncert vojaške godbe. — 22.20: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 20.30: Orkestralni in pevski koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 19: Komorna glasba. — 20: Španska glasba. — 21: Shohizra. — Godba za ples. — BERLIN 16.30: Koncert orkestra. — 20.30: Kabaretni program. — Sportna prireditve in godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 20.15: Klavirski koncert. — 21: Glasbeno-literarni program. — 22: Poljudni koncert orkestra. — Godba za ples. — LANGENBERG 17.30: Koncert godbe na piščalo. — 20: Zabeležen večer. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16.30: Koncert operne glasbe. — 20.15: Prenos programa iz Frankfurt. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.50: Klavirski koncert. — 20: Veselejša. — Letna glasba. — LONDON 20.30: Mešan program. — 22.35: Komorni večer. — RIM 17.30: Popoklanski koncert. — 21: Dramski večer in koncert vojaške godbe.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako družo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposliti obremen z naročnikom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe deli

2 sodar. pomočnika
za delo delovne sile
Josip Gumez, sodarstvo,
Breg 14 pri Celju. 41175

Učenko

primoževski izobrazbo,
dobro vajejo in lepoga
voznika, sprejme Milan
Tuma, trgovina s mešanim
blagom v Krškem. 41089

Hlapca

k 1 kupa sprejme. Plača
po dogovoru. — Ljubljana,
Opekarska cesta št. 34.
41349

Brivskega pomočnika

delovnega delavca sprejme
1. decembra Dragan Li-
one v Hrastniku. 41346

Za hišnico

sprejemam v novo vilo vo-
dno brez otrok, ne nad 40
let staro. Nudim prijetno
razvedrilo. Delo po de-
narniku. Naslov v oglasnem
oddelu »Jutra«. 41335

Hišno

ki ima tudi hišni, sprejme
dobro družino. Naslov v
oglasnem oddelu »Jutra«. 41320

Vzgojitelico

in dolgoročno izkušeno
sprejme, ki deluje v de-
kaciji in petletnem de-
letju sprejme takoj. — Po-
stebe s sliko na naslov:
Gospod Stross Leo, Sa-
da. 41353

Elektromonter

filozof, ki je opravil tudi
tlačno notranjo dela, dobi
stalo namestitve v in-
strikcijski poslovanje. Po-
sredstvo na oglasni oddelki
»Jutra« pod šifro »Elektro-
SVMonters«. 41375

dačevlar, pomočnika

polnoletno izkušeno sprejme
v stalno delo županijski mo-
ster A. Lohnik, Braslovce.
41377

rečevlar, pomočnika

koševskega liniga dela in
izdelovanja gorilnic, ki ima
zgodnje izkušnje pri izve-
stih, ki so se vodili glavno
oprejanje takoj Josip Kapan
ne. Krško. 41378

Trajkanca

ki je zmogel samostojno
nučiti glavno zalogo toba-
ka in polniti kaveje Din
50.000 v denarju ali drugi
garanciji, sprejme. Pred-
nost imajo pensionirani fi-
nancijski poslojenci ali mo-
ški, ki so se vodili glavno
zalogo tobača. Naslov pove
oglasni oddelki »Jutra«. 41381

Mlajši penzionist

energičen in sposoben za
vodstvo delavniške pisarne,
s trgovskim znanjem, dobi
namestitev. Ponudbe s na-
slovno referenco pod »Vest-
ni« polniti na oglasni od-
delki »Jutra«. 41424

Soferja-mehaničar

prvoletnega sprejme takoj
»Tren« in »grom« 41387

Vajenka

kmetički starši, v trgo-
vno mešano blago sprejme
Pr. Ovelber, St. Jernej —
Prope. 41391

G. Th. Roitman:

Bratec Branko in
sestrica Mica

(Pravljica s slikami)
(Ponatis prepovedan)

28. Nedaleč od Brankovega doma so se vilin-
ki spustili na tla, »Mi se zdaj vrnemo,« je
rekla vila, ki je bila tudi s njimi, »ti pa
pojdi domov in glej, da boš drevo ob zahodu
solnce spet tu, zakaj mi pridemo pote.«
Branko je to obljubil; nato je slezel skozi
seč in prišel tako na vrh. Po vrhu je tekala
koklja s svojimi piščenci. »Koklja, ali si vi-
dela moje sestrico?« je vprašal bratec Bran-
ko. — »Ne, je odgovorila koklja; vsem sa-
mo te, da že dva dni nisem dobila za svoje
otroke niti zrnce koruze. Nič ne nam je ne
prinesel.«

14114

14115

14116

14117

14118

14119

14120

14121

14122

14123

14124

14125

14126

14127

14128

14129

Učenko

za šifročni obrat sprejme
takoj. Naslov v oglasnem
oddelu »Jutra«. 41417

Krojaškega vajenca

sprejme takoj Mala Fran-
ca, krojač, Trnava c. 30.
41437

Radio amaterjev

se nekaj dobro kurjenih
sprejemnikov kot zastopnike
na delu. Ponudbe na ogl-
asni oddelki »Jutra« pod šifro
»Agilens«. 41399

Voščevlarjev

za šifročni sprejem takoj.
Stanovalje v hiši. —
Poljanca daje Carman, Zg.
Sisa 43. 41436

Soferja

se najmanj dveletno prakso,
1. decembra Dragan Li-
one v Hrastniku. 41346

Za hišnico

sprejemam v novo vilo vo-
dno brez otrok, ne nad 40
let staro. Nudim prijetno
razvedrilo. Delo po de-
narniku. Naslov v oglasnem
oddelu »Jutra«. 41335

Hišno

ki ima tudi hišni, sprejme
dobro družino. Naslov v
oglasnem oddelu »Jutra«. 41320

Vzgojitelico

in dolgoročno izkušeno
sprejme, ki deluje v de-
kaciji in petletnem de-
letju sprejme takoj. — Po-
stebe s sliko na naslov:
Gospod Stross Leo, Sa-
da. 41353

Elektromonter

filozof, ki je opravil tudi
tlačno notranjo dela, dobi
stalo namestitve v in-
strikcijski poslovanje. Po-
sredstvo na oglasni oddelki
»Jutra« pod šifro »Elektro-
SVMonters«. 41375

dačevlar, pomočnika

polnoletno izkušeno sprejme
v stalno delo županijski mo-
ster A. Lohnik, Braslovce.
41377

rečevlar, pomočnika

koševskega liniga dela in
izdelovanja gorilnic, ki ima
zgodnje izkušnje pri izve-
stih, ki so se vodili glavno
oprejanje takoj Josip Kapan
ne. Krško. 41378

Trajkanca

ki je zmogel samostojno
nučiti glavno zalogo toba-
ka in polniti kaveje Din
50.000 v denarju ali drugi
garanciji, sprejme. Pred-
nost imajo pensionirani fi-
nancijski poslojenci ali mo-
ški, ki so se vodili glavno
zalogo tobača. Naslov pove
oglasni oddelki »Jutra«. 41381

Mlajši penzionist

energičen in sposoben za
vodstvo delavniške pisarne,
s trgovskim znanjem, dobi
namestitev. Ponudbe s na-
slovno referenco pod »Vest-
ni« polniti na oglasni od-
delki »Jutra«. 41424

Soferja-mehaničar

prvoletnega sprejme takoj
»Tren« in »grom« 41387

Vajenka

kmetički starši, v trgo-
vno mešano blago sprejme
Pr. Ovelber, St. Jernej —
Prope. 41391

G. Th. Roitman:

Bratec Branko in
sestrica Mica

(Pravljica s slikami)
(Ponatis prepovedan)

28. Nedaleč od Brankovega doma so se vilin-
ki spustili na tla, »Mi se zdaj vrnemo,« je
rekla vila, ki je bila tudi s njimi, »ti pa
pojdi domov in glej, da boš drevo ob zahodu
solnce spet tu, zakaj mi pridemo pote.«
Branko je to obljubil; nato je slezel skozi
seč in prišel tako na vrh. Po vrhu je tekala
koklja s svojimi piščenci. »Koklja, ali si vi-
dela moje sestrico?« je vprašal bratec Bran-
ko. — »Ne, je odgovorila koklja; vsem sa-
mo te, da že dva dni nisem dobila za svoje
otroke niti zrnce koruze. Nič ne nam je ne
prinesel.«

14114

14115

14116

14117

14118

14119

14120

14121

14122

14123

14124

14125

14126

14127

14128

Zastopnike (ce)

Novi dunajski kler na
obisk privatnih strank na
delu. V rešitvi velik za-
ložek, ker skoraj
vsa leta, kupi. Za
boga kolektivo 1000 Din
kaveje potrebuje. Pojavila
se je popoldne v Kijevu-
ničarski ulici 211. 41438

Želoda

vaše množico kupuje
Rudolf Keiser, Ljubljana,
hotel »Stone«. 41314

Za 30—50 l smetane

dnevno. Njem stalnega od-
delka »Jutra« pod šifro
»Smetane«. 41392

Profesor

poučuje slovenščino, arbi-
trsko, češčino, ruščino
in nemščino; instruirati tudi
vse srednješolske predmete
Jamči za uspeh. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 41218

Knjižice

romane proda A. Turk,
književnik, Ljubljana, Du-
najska cesta 3. 41407

Nemške knjige

romane proda A. Turk,
književnik, Ljubljana, Du-
najska cesta 3. 41407

Šofer

ključavničar
mlad, brezno in znanstveno
medicinsko, sprejme takoj.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 41347

Hotelska sobarica

z vodstvom pravo, izve-
stno, sprejme takoj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 41395

Prodajalca

stara 21 let, neopredeljena 5
let v službi, želi spremeni-
ti službo na daljinsko
izobraževanje v trgovino s
mešanim blagom. Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
šifro »Prodajalca«. 41395

Mehaničar in Sofer

želi službo za takoj Ivan
Majcen, mehaničar in sofer,
Ljubljana, Blewelsova ce-
sta 32. 41406

Hotelski ravnatelj

vožak v veleposredniški
ekonomiji, želi stalno na-
medicinsko, sprejme takoj.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 41395

Kuharica

zamožna, gostilničarka, 35
let, sprejme takoj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 41441

Prodajalca

stara 21 let, neopredeljena 5
let v službi, želi spremeni-
ti službo na daljinsko
izobraževanje v trgovino s
mešanim blagom. Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
šifro »Prodajalca«. 41395

Maserka

trudna na Dunaju, se za
vse revmatične bolečine na-
topoleje priložila stalnim
abonentom. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 41408

Za večerne in po-
poldanske ure

glej službo bančni uradnik
star 27 let. — Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
»Večere«. 41437

Dober akviziter

do 21 let, znanstveno
potrebujemo stalnega zastop-
nika za Maribor in Celje.
Javiti se je takoj uradni-
stvom »Mali trgovci« —
Ljubljana, Gregorčičeva 23.
41440

Vajenka

kmetički starši, v trgo-
vno mešano blago sprejme
Pr. Ovelber, St. Jernej —
Prope. 41391

G. Th. Roitman:

Bratec Branko in
sestrica Mica

(Pravljica s slikami)
(Ponatis prepovedan)

28. Nedaleč od Brankovega doma so se vilin-
ki spustili na tla, »Mi se zdaj vrnemo,« je
rekla vila, ki je bila tudi s njimi, »ti pa
pojdi domov in glej, da boš drevo ob zahodu
solnce spet tu, zakaj mi pridemo pote.«
Branko je to obljubil; nato je slezel skozi
seč in prišel tako na vrh. Po vrhu je tekala
koklja s svojimi piščenci. »Koklja, ali si vi-
dela moje sestrico?« je vprašal bratec Bran-
ko. — »Ne, je odgovorila koklja; vsem sa-
mo te, da že dva dni nisem dobila za svoje
otroke niti zrnce koruze. Nič ne nam je ne
prinesel.«

14114

14115

14116

14117

14118

14119

14120

14121

14122

14123

14124

Želod

vaše množico kupuje
Rudolf Keiser, Ljubljana,
hotel »Stone«. 41314

Želoda

vaše množico kupuje
Rudolf Keiser, Ljubljana,
hotel »Stone«. 41314

Za 30—50 l smetane

dnevno. Njem stalnega od-
delka »Jutra« pod šifro
»Smetane«. 41392

Profesor

poučuje slovenščino, arbi-
trsko, češčino, ruščino
in nemščino; instruirati tudi
vse srednješolske predmete
Jamči za uspeh. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«. 41218

Knjižice

romane proda A. Turk,
književnik, Ljubljana, Du-
najska cesta 3. 41407

Nemške knjige

romane proda A. Turk,
književnik, Ljubljana, Du-
najska cesta 3. 41407

Šofer

ključavničar
mlad, brezno in znanstveno
medicinsko, sprejme takoj.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 41347

Hotelska sobarica

z vodstvom pravo, izve-
stno, sprejme takoj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 41395

Prodajalca

stara 21 let, neopredeljena 5
let v službi, želi spremeni-
ti službo na daljinsko
izobraževanje v trgovino s
mešanim blagom. Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
šifro »Prodajalca«. 41395

Mehaničar in Sofer

želi službo za takoj Ivan
Majcen, mehaničar in sofer,
Ljubljana, Blewelsova ce-
sta 32. 41406

Hotelski ravnatelj

vožak v veleposredniški
ekonomiji, želi stalno na-
medicinsko, sprejme takoj.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 41395

Kuharica

zamožna, gostilničarka, 35
let, sprejme takoj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 41441

Prodajalca

stara 21 let, neopredeljena 5
let v službi, želi spremeni-
ti službo na daljinsko
izobraževanje v trgovino s
mešanim blagom. Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
šifro »Prodajalca«. 41395

Maserka

trudna na Dunaju, se za
vse revmatične bolečine na-
topoleje priložila stalnim
abonentom. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 41408

Za večerne in po-
poldanske ure

glej službo bančni uradnik
star 27 let. — Ponudbe na
oglasni oddelki »Jutra« pod
»Večere«. 41437

Dober akviziter

do 21 let, znanstveno
potrebujemo stalnega zastop-
nika za Maribor in Celje.
Javiti se je takoj uradni-
stvom »Mali trgovci« —
Ljubljana, Gregorčičeva 23.
41440

Vajenka

kmetički starši, v trgo-
vno mešano blago sprejme
Pr. Ovelber, St. Jernej —
Prope. 41391

G. Th. Roitman:

Bratec Branko in
sestrica Mica

(Pravljica s slikami)
(Ponatis prepovedan)

28. Nedaleč od Brankovega doma so se vilin-
ki spustili na tla, »Mi se zdaj vrnemo,« je
rekla vila, ki je bila tudi s njimi, »ti pa
pojdi domov in glej, da boš drevo ob zahodu
solnce spet tu, zakaj mi pridemo pote.«
Branko je to obljubil; nato je slezel skozi
seč in prišel tako na vrh. Po vrhu je tekala
koklja s svojimi piščenci. »Koklja, ali si vi-
dela moje sestrico?« je vprašal bratec Bran-
ko. — »Ne, je odgovorila koklja; vsem sa-
mo te, da že dva dni nisem dobila za svoje
otroke niti zrnce koruze. Nič ne nam je ne
prinesel.«

14114

14115

14116

Donald Keyhoe:

„Gusar v oblakih“

Letalski roman

Tedaj je Dick počasi iztegnil roko nazaj, ne meneč se za žice, ki so ga rezale v meso. Njegovi prsti so iskali glavnega plinskega ventila, in so ga naposled dosegli. A tisti mah se je Carmichael okrenil.

Videč, da Dick z obupno trdnostjo drži za ventil, ga je Carmichael na vso moč usekal po prstih. Dick je od bolečine zamajal, toda izpuštil ni. Poslednja trohica plina je ušla iz razplinjevalca. Motor je zakrehal in utihnil.

Carmichaelu, ki je z eno roko držal Dicka za skročene prste, ni ostalo drugega, kakor da je z drugo vodil letalo nizdol. V dolgi vili so se bližali razsvetljeni ravni, ki se je prazna in tiha širila pod njimi.

Carmichael je molčal, toda obraz se mu je krivil od besnosti. Še enkrat je udaril in Dickovi prsti so odnehali. Ventil je bil spot odprt. Motor je iznova zaživel, a njegovo rotnjenje je bilo zdaj žalovo. V tej majhni višini je Carmichael moral pristati, zakaj brzina je bila izgubljena.

Še trenutek in letalo se je ustavilo na trdnih tleh. Z okrutno brezobzirnostjo je Carmichael dobesedno strgal Dicku žice s telesa.

„Spravita se dol!“ jima je velel.

Dick je nekako zlezal z letala in opotekaje se obstal na nogah. Mary je stopila tik ob njegovo stran. Carmichael ju je spehal v kraki, tako da sta ga mogla slišati v kljub ropotu prebujenega motorja.

Kar strah je bilo gledati Carmichaelu v oči. A drugače je bilo njegovo vedenje takšno kakor zmerom.

„Kaj morec ste, Trenti!“ je dejal. „Ali menite, da se bom dal sadržati — zdaj?“

Zmajal je z glavo. „Morda je prav, da vam povem, kakšni so moji načrti — ali bolje, kakšni so bili! Nameraval sem vaju izkrcati kje v Metiki, v gorah, odkoder bi se čez dva ali tri tedne lahko vrnila k znancom. A zdaj ste mi to skazili. Vidim, da se ne mislite prestat viti v moje posle!“

Kričal je, a grmenje čakajočega motorja je požiralo njegov glas. Obenem pa je gledal tako, kakor bi jama zaupno razlagal skrivnost.

Dick je spoznal mrki namen, ki se je zrcalil v njegovih brezvestnih očeh. Boril se je samo za to, da bi pridobil časa. Deset minut, pet minut, vsaj eno, če ne več! Ali ni bilo nikakega sredstva, da bi ga že zamotil? Mar je bil njegov načrt povsem zaman?

Govoril je, ne da bi vedel kaj. Zmedene, brezvezne besede so se mu usipale iz ust. Zagovarjal se je. In Carmichael si ni mogel odreči zadoščanja, da je užival Dickov dozdnevni strah.

Mary ga je skušala potolažiti in ohrabriti. Ni ga razumela... A naj ga je le imela za strahopetca! Naj si je mislila kar ji drago! Njemu je bilo samo do tega, da pridobi še minuto — in še eno — še eno!...

Na Carmichaelovem trdnem obrazu ni bilo videti omejitja. Kakor da mu prizor že preseda, je njegova desnica še krčeviteje stisnila držaj avtomatične pištole. Ali ga je nameraval hladnokrvno ustreliti? Dick ni utegnil ugibati, kaj je njegov namen.

Zakaj nad svojo glavo je bil pravkar začel rotnjenje in grmenje motorjev, ki je postalo v nekaj trenutkih glasnejše od ropota Dickovega letala.

Preko nasprotnega konca ravnice se je bližala trojica brzih aeroplanov, ki so se jadrno spuščali k pristanku.

Carmichael se je po bliskovito obrnil. Prvo izmed letal je bilo že tik ob tleh.

Osupel vzdih je planil nadzorniku iz ust. Nekaj trenutkov je neodločno stal na mestu. Nato se je mahoma spustil v dir, da bi došel do Dickovega letala.

Dick se je opotekel za njim, ga ovil z rokami in ga potegnil na tla. Carmichael ga je pahnil od sebe. Dick se je oprijel njegovih nog. Bled kakor mrtlec in bulječ z očmi je nadzornik vzdignil pištolo.

A tisti mah mu je orožje zletelo iz roke. Pilot, ki je bil skočil iz prvega došlega letala, ju je bil dohitel. Njegove pesti so zgrabile Carmichaela kakor dva jeklena primeža. Vsak beg je bil nemogoč. „Kaj se je zgodilo, Dick?“ je zasoplo vzkliknil rešitelj. Bil je Ted Ericson. „Točno sem sprejel brzozajvko, ki si jo nad Henshawom zapisal na nebo. To pot je šlo vse kakor treba! Najprej S. O. S. in nato vest, da boš skušal pristati na letališču št. 43.“

Mary se je bila približala. Tudi ostala dva pilota s Henshawovega letališča sta že tekla po ravnicah proti njim.

V burnih, pretrganih stavkih je Dick povedal najvažnejše.

„Ta, ki ga držiš, je morilec Jacka Lawsons... in uropani denar je tu, na letalu... V žepu imam priznanje, ki pomeni rešitev starega Randa. A zdaj je treba, da poletimo h guvernerju. Še to minuto! Niti trenutka ne smemo zamuditi!“

„V pol ure bomo tam!“ je viknil Ted. „Časa imamo več kot dovolj... še poldrugo uro!... In kar se tiče tega lopova — hej, Joe, pomagaj mi, da zveževa ptička! Dragocen je, pazi nanj kakor na punčico v svojem očesu!“

Dick je nežno objel Mary okoli pasu. Govorila je nekaj, a hrup motorjev je bil tolikšen, da je ni mogel razumeti. Treba je bilo preložiti besede na kasnejši čas. Njene oči so se mu smehljale. V zaupanju in ljubezni mu je stiskala roke.

Carmichael se ni ganil. Njegov obraz je bil zdaj zbran, skoro da miren, saj je videl, da je vsako upiranje zaman.

Karijera zračnega gusarja je bila za zmerom končana.

Konec.

Ali imate naravno barvo lic?

Vsaka dama si mora sama odgovoriti na to vprašanje; družba Vas kritizira, če nenaravno izgledate, ali Vam tega ne pove. Svet pričakuje od Vas, da ste toliko razsodna, da podelite Vašem licu privlačni čar.

Spretno dame poznajo neko posebno sredstvo za polepševanje „Khasana-Superb“.

„Khasana-Superb“ ni enostavna „kremica“. Šele na koži se pretvarja v prvotno pomarančasto „Khasana“ rdečilo za lice individualno različno v zanosno rožnati bar, ki divno harmonira z Vami, s svetlim ali temnim tonom Vaše kože.

Štiti „Khasana-Superb“ za ustnice podaja Vašim ustnam naravno svežino brez vsakega najmanjšega pretiravanja.

Rdečilo „Khasana-Superb“ za lice in štiti za ustnice deluje tako nežno, da nihče ne more slutiti njihove uporabe. Enkrat na dan uporabljena „Khasana“ vzdrži del, vremenske prilike in poljube, dokler je ne odstranimo s milom in vodo. Poskusite „Khasana-Superb“. Vaše zrcalo Vam bo potrdilo, da niti za Vas ni ničesar boljega.

KHASANA SUPERB

Ridatitje na Jugoslavijo
JUGOPHARMACIJA D. D.
Zagreb
Kosmetični oddelki

Dolji se povzdigi

Dr. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT A. M. — LONDON

Obl. koncesijonirana
Šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER
Ljubljana, Dunajska cesta 15
Pisarna in informacije: Rutarjeva 9
Zahtevajte prospekte!

Skladišče v centru Ljubljane

suho, zračno, s ca. 200 m² površine, posebno pripravno za žito, moko ali suho robo, se takoj odda. Vprašanja z navedbo načina uporabe naj se pošljejo pod »Skladišče« na oglasni oddelki »Jutra«.

Prometni zavod za premož d. d. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo samo na debelo

Premog, domači in inozemski, za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete.

Prometni zavod za premož d. d., Ljubljana, M klošičeva cesta št 15/L

Tretorn

vrhnje čevlje
in snežne čevlje

danes vsakdo kupuje, ker je postala ta znamka radi svoje odlične kvalitete in elegantne fazona ljubljencek vsega sveta.

Zahtevajte samo
»TRETORN« vrhnje in
snežne čevlje!

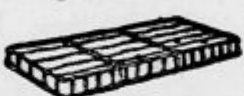
Novosti! Novosti! Železna služinska Brozovič. patent postelja zložljiva, a tapetiranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspoložljiva po pošti nem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, a tapetiranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Trodelni z volno polnjeni madraci stanejo Din. 750.—

Potem mam veliko zalogo puhačnega perja kg po D 38.— čisto belogose kg po D 130.— in čisto beli puh kg po D 300.— in celo tapetirano posteljsko blago.

L. BROZOVIČ
Zagreb, ilica 82.

ŠTAMPILJE pečate etikete, gravetvo SITAR & SVETEK LJUBLJANA 19. Petra Gorta 19.

Epos plinirske Amerike. Visoka pesem o ljubezni Allie Lee. Knjiga dela in ljubezni je

Zane Grey

Železna cesta

Roman

Najkrasnejša povest, ki jo dobite v tem trenutku na slovenskem knjižnem trgu.

Čitajte to knjigo naše doba.

Cena:

Broširana Din 35.—

Vezana Din 45.—

Naroča se pri upravi

Jutra v Ljubljani.

Najpopolnejši, in najcenejši aparat za množčenje, poslednji uspeh nemške industrije. Multor Co., Beograd, Obilicjevenac br. 15. Telef. 33-01. 201a

Pristopajte k Vodničkovi družbi!

Valentin Michler

uradnik OUZD

13. t. m. ob 1/2. uri popoldne za vodno zapustilo. Pogreb bo v petek, dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne iz splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu. 14102

V Ljubljani, dne 14. novembra 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Poredni Bobi

Kdo se ga ne spominja, ko je brl svoje hudomušnosti vsaki dan v »Jutru«. Sedaj so izšle te prigode v lični knjižici, ki bo v veselje mladosti, a tudi odrasli jo bodo z veseljem vzeli v roke in se Bobi-jm od srca smejali.

Miklavž in Božiček

bosta mladino gotovo najbolj osrečila s knjižico s 108 slikami.

Knjižico je dobiti v Ljubljani

v Oglasnem oddelku »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4
Pri podružnicah »Jutra« v Mariboru in Celju
Po pošti pa jo razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani

Cena knjižice je Din 12.— Po pošti Din 14.— Znesek je vpošlati v naprej.

Dr. IVAN BOLE naznanja v svojem ter imenu otrok IVANČKA in DANČKE ter ostalih sorodnikov žalostno vest, da je danes preminula njegova dobra soproga in mati

Danica Bolè

roj. Štrekelj

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 16. novembra ob 15. uri izpred mrtvaške veže državne bolnice na Zaloški cesti.

V Ljubljani, dne 14. novembra 1929.

Brez posebnega obvestila.